

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

L J U B L J A N A

REPUBLIKA SLOVENIJA - DRŽAVNI ZBOR

Projeto:	12-09-2011	
Šifra:	432-01/11-17/1	
Povezava:		
EPA:	2108-V	EU:
Sign. zn.:		
Kratica:		

EVA: 2011-1611-0057
Številka: 00712-50/2011/12
Ljubljana, 8. 9. 2011

Vlada Republike Slovenije je na 149. redni seji dne 8. 9. 2011 določila besedilo:

- PREDLOGA ZAKONA O DAVČNIH BLAGAJNAH,

ki vam ga pošiljamo v prvo obravnavo na podlagi 114. člena poslovnika Državnega zbora.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena poslovnika Vlade Republike Slovenije in na podlagi 235. člena poslovnika Državnega zbora določila, da bodo kot njeni predstavniki na sejah Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Franc Križanič, minister za finance,
- Mateja Vraničar, državna sekretarka, Ministrstvo za finance,
- Alenka Kovač-Arh, generalna direktorica, Ministrstvo za finance.

Mag. Helena KAMNAR
GENERALNA SEKRETARKA

PRILOGA: 1

**PRVA OBRAVNAVA
EVA 2011-1611-0057**

**PREDLOG ZAKONA
O DAVČNIH BLAGAJNAH**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM ZAKONA

1. 1. Ocena stanja

Siva ekonomija se praviloma povezuje z neplačevanjem davkov in prispevkov. Na velik obseg sive ekonomije v Sloveniji že več let opozarjajo različni državni organi in strokovna združenja.

Velik obseg sive ekonomije vpliva na zaupanje v sistem, povzroča pa tudi davčno vrzel, ki ima za posledico potrebo po višji obremenitvi zavezancev, ki redno poravnajo svoje davčne obveznosti in to tako oseb, ki ne opravljajo dejavnosti, kot poslovnih subjektov, ki zaradi tega težko tekmujejo na trgu s subjekti, ki davkov ne plačujejo. Omogočanje izogibanja plačilu davkov in davčne utaje načenjajo ustavna načela enakosti in pravičnosti ter osnovna davčna načela, ter so tudi resna ovira pri doseganju državnih razvojnih ciljev.

V javnosti se pojavljajo zelo različni izračuni obsega sive, nezajete ali skrite ekonomije oziroma popravkov za polno zajetje, pri čemer gre kljub različnim izrazom pogosto za precej podobne vsebine. Statistični urad Republike Slovenije (v nadaljevanju: SURS) sistematično izračunava popravke za polno zajetje na podlagi kriterijev, ki so enotni za vse članice EU. Po njegovih podatkih so za leto 2007 v vrednosti uradnega bruto domačega proizvoda skupni popravki za polno zajetje znašali 3.510 mio evrov ali 10,2 % BDP po neto pristopu oziroma 6.851 mio evrov ali kar 20 % po bruto pristopu, ki upošteva tako povečanje bruto dodane vrednosti kot povečanje proizvodnje skupaj s stanovanjsko dejavnostjo lastnikov. Ocenjena vrednost sive ekonomije po neto pristopu uvršča Slovenijo v skupino manj razvitih držav članic EU (Češka 6,9 %, Estonija 9,5 %, Latvija 11,5 %, Madžarska 15,3 %). V razvitih državah članicah se obseg sive ekonomije giblje med 1,7 % na Nizozemskem, 2,4 % na Danskem in Švedskem in 6,5 % v Avstriji.

Analize SURS kažejo, da je obseg sive ekonomije predvsem velik v okviru registriranih dejavnosti in sicer skozi prikrivanje prihodkov ali/in precenjevanje oziroma neupravičeno prikazovanje stroškov. Take utaje prispevajo preko 40 % sive ekonomije (Vir: A. Flajs: Ocena skrite ekonomije v bruto domačem proizvodu Slovenije, 2011). Analiza je pokazala, da gre pretežno za utaje pri prodaji proizvodov in storitev končne potrošnje in da je ta pojav izrazit pri malih družbah, bistveno manjši pa je ta pojav pri

večjih podjetjih, pri čemer ga v podjetjih z več kot 30 zaposlenimi praktično ni mogoče zaznati. Druge oblike sive ekonomije so manj obsežne, med njimi pa so pomembnejše le še dejavnosti, za katere registracija ni potrebna (prispevajo okoli 22 %), kamor se uvrščajo dejavnosti kot so samograditev in vzdrževanje stanovanj, tržno oddajanje stanovanj, pridelava nekaterih kmetijskih pridelkov (vrtnine), proizvodnja vina, prodaja drv, in brez računov plačana različna dela v gospodinjstvih. Po vrstah dejavnosti je največji delež sive ekonomije (preko 50 %) vezan na nepremičnine (oddajanje v najem, gradnja itd.) ter poslovne storitve, sledijo pa trgovina, popravila, predelovalne dejavnosti, druge storitve, gostinstvo, transport in kmetijstvo. Po statističnih izračunih za leto 2007 male družbe v povprečju registrirajo le 55 % svojih neto prihodkov, 45 % pa so neregistrirani prihodki.

Davčni nadzor kaže, da je problem sive ekonomije in s tem davčnih utaj posebej pereč pri dejavnostih, ki poslujejo z gotovino, ko kupci pri nakupu proizvodov in storitev ne zahtevajo oziroma ne vzamejo računov, kar olajša prodajalcem, da gotovinskih prejemkov ne prikažejo v poslovnih knjigah. Nikjer zabeleženo gotovinsko poslovanje se širi po celotni dobavni in produkcijski verigi, saj se takšnemu načinu poslovanja prilagodi dobavitelji blaga in zaposleni, ki dobivajo del ali celotno plačo v gotovini.

Iz statistike davčnih inšpekcijski nadzorov je razvidno, da davčni zavezanci, ki poslujejo z gotovino, najpogosteje utajujejo prihodke tako, da ne izdajajo računov ali pa izdane račune v svojih elektronskih kopijah spremenijo ali naknadno zбриšejo iz svojih evidenc, kopije računov pa uničijo. DURS ugotavlja, da je tak način kršenja davčnih predpisov povezan z nakupom posebej prirejenih registrskih blagajn, ki omogočajo davčnim zavezancem, da lahko podatke o ustvarjenih prihodkih v nasprotju z davčnimi predpisi prireajo po lastni volji. Pri tem uporabljajo različne načine prirejanja podatkov o prilivih gotovine, kot so na primer: brisanje računov, ki so jih gostje pustili na mizi, brisanje posameznih postavk na računih in podobno. Ta pojav je prisoten pri dejavnostih, ki sprejemajo gotovino (gostinstvo, frizerstvo, gradbeništvo, avtoprevoznništvo, vulkanizerstvo, cvetličarstvo, taxi prevozi, zobozdravstvo, prodaja vstopnic, masažni saloni, pedikerstvo in podobne dejavnosti). Mnogi zavezanci so tako izpopolnili sistem utaj ustvarjenih prihodkov, da DURS s klasičnimi načini nadzora zelo težko dokaže neevidentirane prihodke. V sistem tovrstnih davčnih utaj so vključeni tudi dobavitelji prirejenih registrskih blagajn, ki omogočajo opisane manipulacije.

Navedeni pojavi pomembno prispevajo k izpadu davčnih prihodkov tako neposrednih (dohodnina, davek od dohodkov pravnih oseb) kot posrednih (DDV, trošarine) davkov.

Z davčnimi inšpekcijskimi nadzori, ki jih izvaja DURS, se letno naknadno ugotovi okoli 90 mio neposrednih obveznosti iz naslova dajatev, ki so vir državnega proračuna, kar polovico od tega (45 mio evrov) iz naslova DDV. Ta znesek predstavlja približno 2 % celotnih proračunskih prihodkov iz naslova DDV v letu 2010.

Računanje in ocenjevanje teoretičnega DDV v okviru SURS-a je način ocenjevanja davčnih utaj pri plačevanju DDV. Ta je enak vrednosti DDV, ki bi ga dosegli, če bi vsi ekonomski subjekti obračunali in plačevali DDV v skladu z veljavno zakonodajo. Razlika med teoretičnim in dejansko plačanim DDV so davčne utaje. V letu 2007 je bil po oceni SURS-a teoretični DDV za 138 mio evrov oziroma 4,6 % višji od dejansko pobranega DDV, ocena neprijavljenega bruto DDV prometa pa je ocenjena na približno milijardo evrov.

Pri merjenju davčne vrzeli pri DDV je zadnja raziskava o pobiranju davkov na ravni EU za Slovenijo pokazala, da znaša naša davčna vrzel na področju DDV po uporabljeni metodi »od zgoraj navzdol« 4 % (vir podatka: Recon LLP, London: Study to quantify and analyse The VAT gap in the EU-25 Member States, Report 21. september 2009).

Računsko sodišče Republike Slovenije je v Revizijskem poročilu »Učinkovitost pobiranja davka na dodano vrednost« (z dne 15. 7. 2008) po metodi »od spodaj navzgor« ocenilo, da je primanjkljaj DDV v letu 2006 predstavljal 6,4 % celotnih prihodkov iz DDV v letu 2006 (184 mio evrov), če se med celotne prihodke šteje tudi ocenjeni primanjkljaj DDV.

1.2. Obstoječi sistem nadzora nad izpolnjevanjem davčnih obveznosti in

Po podatkih DURS je za leto 2010 predložilo davčne obračune za davek od dohodkov 85.362 pravnih oseb, obračunale so 98.929 mio evrov prihodkov in 630 mio evrov davka od dohodkov. Od tega je bilo 53.335 družb z omejeno odgovornostjo (ustvarile so 52 % vseh prihodkov) 924 delniških družb (31 % prihodkov), 1.471 javnih zavodov (13 % prihodkov), 240 zadrug z omejeno odgovornostjo (0,7 % prihodkov) in 19.962 društev (0,5 % prihodkov). Zavezancev z ostalimi pravnoorganizacijskimi oblikami je bilo 9.430 (2,1 % prihodkov). Po podatkih Agencije RS za javnopravne evidence in storitve (AJPES) je v letu 2010 oddalo letno poročilo 55.734 davčnih zavezancev. Od teh je bilo 51.805 mikro družb (17,4 % vseh čistih prihodkov od prodaje), 2.434 malih družb (13,1 % prihodkov), 774 srednjih družb (15,4 % prihodkov) in 721 velikih družb (54 % prihodkov). Skupno so zaposlovali 462 tisoč ljudi in obračunali 75.317 mio evrov prihodkov. Strošek plače na zaposlenega je v teh podjetjih v povprečju znašal 16.476 evrov (nekaj manj kot 92 % povprečne plače v letu 2010).

Po podatkih davčnega obračuna za odmero akontacije dohodnine od dohodkov doseženih z opravljanjem dejavnosti je bilo v letu 2010 skupno 86.599 fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost. Obračunali so 5.675 mio evrov prihodkov, njihova davčna obveznost pa je znašala 74,5 mio evrov. Približno 82 % fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost je predložilo letna poročila AJPES-u. Zaposlovali so 50.336 ljudi (pri tem fizične osebe, ki opravljajo dejavnost in so lastniki oziroma nosilci dejavnosti v prikazu o številu zaposlenih niso vključeni v skupno število zaposlenih), njihovi prihodki od prodaje pa so znašali 4.855,8 mio evrov.

Davčni nadzor ureja Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2) v 8. poglavju 2. dela. Kot oblike davčnega nadzora 127. člen tako med drugim konkretno določa:

1. davčni nadzor davčnih obračunov pri davčnem organu;
2. davčno preiskavo;
3. davčni inšpekcijski nadzor.

Davčni nadzor davčnih obračunov obsega:

- nadzor nad izpolnjevanjem obveznosti predlaganja obračunov davka in
- nadzor predloženih obračunov davka, pri čemer davčni organ preverja popolnost, pravočasnost, formalne, logične in računske pravilnosti obračunov davka ter zahtevkov za vračilo davka na podlagi obračunov; primerja podatke v obračunih z listinami in podatki iz drugih virov ter z listinami in podatki v poslovnih knjigah in drugih evidencah zavezanca (129. člen ZdavP-2).

Davčno preiskavo lahko začne davčni organ, če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno dejanje s katerim so bili kršeni predpisi o obdavčenju, ali za zagotovitev izvajanja davčnih predpisov. Za izvedbo preiskave davčni organ izda nalog, v katerem se navedejo razlogi za sum in določi, katere okoliščine naj se raziščejo. Če se izkaže, da so bili razlogi za sum utemeljeni, davčni organ začne postopek davčnega inšpekcijskega nadzora.

Davčni inšpekcijski nadzor je skladno z določbo 132. člena ZdavP-2 lahko celostni ali delni, glede na obseg poslovanja oziroma vrst davkov ter glede na število davčnih

obdobij, ki se jih inšpecira. Dopusten je do zastaranja pravice do odmere davka (133. člen ZdavP-2) in se opravi na podlagi objektivnih kriterijev. Davčni inšpekcijski nadzor se opravlja v poslovnih prostorih zavezanca, lahko pa tudi v poslovnih, kjer se zanj vodijo oziroma hranijo poslovne knjige in druge evidence; ob posebnih pogojih pa tudi v prostorih davčnega organa. Načeloma se opravlja v poslovnem delovnem času, izjemoma pa lahko tudi izven, če zavezanec na to pristane ali je to nujno potrebno zaradi namena inšpekcijskega nadzora. Pri ugotavljanju dejanskega stanja je zavezanec dolžan sodelovati na način, da inšpektorju priskrbi želene podatke, predloži poslovne knjige in evidence, poslovno dokumentacijo in druge dokumente ter poda pojasnila.

Tako ZdavP-2 (v 2. in nadaljnjih odstavkih 138. člena) kot natančneje tudi Zakon o davčni službi (18. člen) urejata pooblastila uradne osebe pri opravljanju davčnega inšpekcijskega nadzora. Pooblastila so zelo široka, ZDS jih taksativno našteva, v grobem pa obsegajo pravice:

- vstopa, ogleda in pregleda tako prostorov (poslovnih in drugih prostorov, ki se uporabljajo za opravljanje dejavnosti ali pridobivanje dohodkov; poslovnih in drugih prostorov, ki ne pripadajo zavezancu - kadar obstaja utemeljen sum, da zavezanec v njih opravlja dejavnost,
- pregleda poslovnih knjig in evidenc, pogodb, poslovnih listin in poslovne dokumentacije zavarovanca ali drugih oseb, ki se nahajajo pri osebi, pri kateri se izvajajo naloge davčnega nadzora,
- zaslišanja strank in prič v upravnem postopku,
- opravljanje vrste drugih dejanj, ki so v skladu z namenom izvajanja nalog inšpekcijskega nadzora (npr. vzorcev blaga, materialov in opreme, fotografiranje oseb, prostorov, objektov, reproduciranje listin, avdiovizualnih zapisov in drugih dokumentov, zbiranje in pridobivanje potrebnih obvestil in podatkov od oseb, ki bi utegnili biti koristni za preprečevanje in odkrivanje kršitev predpisov o obdavčenju ipd.).

Podatki o opravljenih inšpekcijskih postopkih pri gostincih, ki so jih od novembra 2007 do decembra 2009 opravili inšpektorji Davčnega urada Ljubljana, kažejo, da je skupni odstotek ugotovljenega zmanjšanja računov oziroma prirejenega znižanja ustvarjenih prihodkov in davčne osnove znašal kar 82,5 %. Inšpektorji so podatke o prirejenem prometu dobili tako, da so z gotovino plačali račune v gostinskih lokalih, jih fotografirali in nato pustili na mizi. Ob inšpekcijskem pregledu so nato preverjali podatke s fotografiranega računa s podatki v poslovnih knjigah davčnega zavezanca.

Tabela 1: Število opravljenih nadzorov blagajniškega poslovanja, število ugotovljenih kršitev v teh nadzorih in struktura kršitev za leti 2008, 2009 in prvo polletje 2010 (1.1. do 30.6.2010).

št.	Nadzor blagajniškega poslovanja	leto 2008	leto 2009	1.1. do 30.6. 2010	Skupaj 1.1.2008 do 30.6.2010
1	število opravljenih nadzorov blagajniškega poslovanja	1.135	2.096	813	4.044
2	število nadzorov z ugotovljenimi kršitvami (nepravilnostmi)	570	790	276	1.636
3	delež nadzorov z ugotovljenimi kršitvami (nepravilnostmi) (2/1)	50,2%	37,7%	34,0%	40,5%
4	število vseh ugotovljenih kršitev	810	1.085	364	2.259
5	število kršitev obveznosti dokumentiranja (vodenje poslovnih knjig in evidenc) ter	445	483	184	1.112

	sodelovanja zavezancev v davčnem nadzoru (31. in 138. čl. ZDavP-2)				
6	število kršitev obveznosti izdajanja in hrambe računov (81. in 86. čl. ZDDV-1)	107	248	83	448
7	skupaj število kršitev pod (5+6)	562	731	267	1.560
8	delež kršitev 7 (5+6) v vseh kršitvah (4)	69,4%	67,4%	73,4%	69,1%

Vir podatkov: podatkovno skladišče DURS (stanje na dan 07.09.2010)

Iz podatkov je razvidno, da so bile leta 2008 odkrite kršitve pri polovici nadzorov blagajniškega poslovanja. Ta delež se je v letih 2009 in 2010 sicer nekoliko zmanjšal, kar pa se lahko pojasni s strukturo pregledanih davčnih zavezancev. Kadar je v strukturi nadzorov večji delež bolj tveganih dejavnosti (npr. gostinstva), se delež kršitev poveča. Vendar v gostinski dejavnosti obstajajo pogoji za uporabo metode predhodnega fotografiranja računov; težje ali nemogoče pa je to izpeljati pri nakupih ostalega blaga in storitev (npr. fotografiranje prejetega računa v trgovini).

V primeru, da davčni zavezanec v poslovnih knjigah ni evidentiral celotnega prometa oziroma je predložil davčno napoved, ki vsebuje neresnične oziroma napačne podatke, lahko davčni organ na podlagi določili 68. člena ZDavP-2 opravi cenitev davčne osnove. Odmera davka z uporabo ceniťve davčne osnove je strokovno zahteven in zato dalj časa trajajoč postopek, ki mora temeljiti na dovolj trdnih dokazih. Vendar je za nazaj težko dokazati obseg poslovanja davčnega zavezanca, ki je nabavljal blago z nikjer prijavljeno gotovino in prometa ni evidentiral v poslovnih knjigah.

1.3. Razlogi za sprejem zakona

Davčni predpisi se v veliki meri sklicujejo na Zakon o gospodarskih družbah in računovodske standarde, ki predpisujejo temeljna načela poslovanja, po katerih morajo biti vsi poslovni dogodki pravilno evidentirani. Knjigovodske listine (v papirni obliki ali v obliki elektronskih zapisov) morajo izkazovati poslovne dogodke verodostojno in pošteno, za kar je (materialno in kazensko) odgovorno poslovodstvo gospodarske družbe oziroma samostojnega podjetnika posameznika. V VI. poglavju - Informacije in dokumentacija in v VII. poglavju - Dajanje podatkov davčnemu organu za pobiranje davkov ZDavP-2 je podrobneje določeno, da so osebe, ki opravljajo dejavnost, dolžne:

- poslovne knjige in evidence voditi tudi za namen obdavčenja,
- hraniti podatke na varen in nespremenljiv način in omogočiti dostop do njih,
- dajati podatke davčnemu organu na svoje stroške,
- dokumentirati elektronski sistem za vodenje poslovnih knjig in evidenc.

Obstoječa davčna zakonodaja ne predpisuje posebnih tehničnih lastnosti za registrske blagajne oziroma drugo opremo, ki jo mora imeti davčni zavezanec zaradi zagotavljanja dolžnosti v zvezi s hrambo in dostopanjem do podatkov. Po ugotovitvah DURS davčni zavezanci, ki večino svojih prihodkov prejemajo v gotovini, velikega dela teh prihodkov ne knjižijo skladno s predpisi. Številni zavezanci so svoje registrske blagajne predelali tako, da lahko prirejajo podatke o ustvarjenih prihodkih. Neprijavljeno gotovino uporabljajo za plačilo zaposlenih in za osebno porabo. S takšnim ravnanjem vzpodbujajo sivo ekonomijo in delo na črno.

Neprijavljeni del prihodkov je v naknadnem inšpekcijskem nadzoru po oddaji letnih obračunov težko dokazati. Številni zavezanci so tako izpopolnili sistem utaj ustvarjenih prihodkov, da DURS zelo težko dokaže neevidentirane prihodke.

Klasične metode nadzora so po mnenju DURS premalo učinkovite, saj DURS nima dovolj inšpektorjev. Potrebne so tehnične rešitve, ki bi onemogočale brisanje prometa. Uvedba davčnih blagajn, ki se od običajnih registrskih blagajn razlikujejo po tem, da omogočajo dodatno zaščito podatkov, bi otežila naknadno prirejanje prometa davčnih zavezancev in povečala preglednost gotovinskega poslovanja.

Zmanjšanje davčne vrzeli je med glavnimi prioritetami davčne politike. Obstoječe stanje ni zadovoljivo in negativno vpliva na celoten razvojni potencial države. Dolgoročen cilj davčne politike je, da bi velika večina davčnih zavezancev poravnava svoje obveznosti prostovoljno in v partnerskem odnosu z davčno upravo, ter bi le pri manjšem delu davčnih zavezancev uporabljali strožje ukrepe. Pri uvajanju novih ukrepov je potrebno tehtati med morebitnimi dodatnimi administrativnimi ovirami in prednostmi, ki jih od novih ukrepov pričakujemo.

Davčne utaje pri gotovinskem poslovanju so pereč problem. DURS ugotavlja, da številni prodajalci blaga in storitev v svojih poslovnih knjigah ne izkazujejo celotnega prometa, ampak ga velik del izbrišejo s pomočjo posebej prirejenih registrskih blagajn, ki to omogočajo. Posebni programi v registrskih blagajnah omogočajo, da davčni zavezanci naknadno izbrišejo tudi več kot 80 % prometa. Problem je tudi, da v obstoječem pravnem redu ni jasno reguliranih pogojev za registrske blagajne, zato je take ponudnike težko preganjati.

Te utaje je težko nadzorovati, zato se želi vzpostaviti tehnično bolj zanesljiva hramba podatkov ter avtomatiziran in sproten nadzor nad obsegom poslovanja zavezancev, ki poslujejo z gotovino. S tem se bo omogočila vzpostavitev ustrežnejših nadzornih mehanizmov (na primer: določitev primerne obsega poslovanja) in usmeritvi inšpekcijskih nadzorov v bolj rizične dejavnosti, predvsem pa k bolj rizičnim zavezancem. Uvedba davčnih blagajn je le eden od ukrepov za zmanjšanje obsega sive ekonomije, sočasno potekajo usklajevanja o naslednjih predlogih:

- okrepitev medresorskega sodelovanja;
- ureditev gotovinskega poslovanja in omejitev gotovinskih transakcij nad določenim zneskom;
- učinkovitejši pregon dobaviteljev registrskih blagajn, ki ne izpolnjujejo zahtev o nespremenljivosti vanje vpisanih podatkov oziroma računalniških programov zanje;
- zvišanje davčne kulture - odnosi z javnostjo in promocija ukrepov.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE ZAKONA

2.1. Cilji

Najpomembnejša cilja predlaganega zakona sta zmanjšanje obsega sive ekonomije in zmanjšanje davčne vrzeli pri davčnih zavezancih, ki poslujejo z gotovino. S predlogom zakona se želi predvsem zagotoviti učinkovitejši nadzor nad gotovinskim poslovanjem, posledično pa zagotoviti povečanje javnofinančnih prihodkov na področju davka na dodano vrednost, kot tudi ostalih dajatev.

Temeljni namen zakona je uveljaviti pravno podlago za uvedbo novega sistema davčnih blagajn, ki bo omogočal pregledno in zanesljivo evidentiranje gotovinskega prometa davčnih zavezancev in s tem:

1. učinkovitejši nadzor nad izvajanjem predpisov s poenotenjem postopkov nadzora gotovinskega poslovanja;
2. povečanje javnofinančnih prihodkov;
3. izboljšanje upravljanja s človeškimi viri (davčne blagajne bodo lahko vsaj

- deloma nadomestile pereče pomanjkanje davčnih inšpektorjev);
4. preprečevanje davčnih utaj in goljufij na področju DDV in ostalih dajatev;
 5. vzpostavitev enakopravnejših pogojev poslovanja, ureditev trga, preprečevanje nelojalne konkurence in hitrejši gospodarski razvoj;
 6. zaščita potrošnikov;
 7. pridobitev kvalitetnejših podatkov o poslovanju davčnih zavezancev.

2.2. Načela

Predlog zakona pri zasledovanju navedenih ciljev sloni na naslednjih osnovnih načelih:

1. predlog zakona predstavlja dopolnilni ukrep nadzora nad poslovanjem dejavnosti z gotovino;
2. davčne blagajne naj standardizirajo način evidentiranja računov ob prodaji za gotovino;
3. stroški uvedbe davčnih blagajn naj bodo sorazmerni s pričakovanimi učinki;
4. davčne blagajne naj ne bi pomenile pretiranega dodatnega bremena dejavnosti, obenem pa naj bi uporabnikom olajšale vodenje nekaterih evidenc.

Zakon sledi splošnim načelom davčnih predpisov kot so načelo sorazmernosti, enakosti obravnave davčnih zavezancev, preglednosti in enostavnosti.

2.3. Poglavitne rešitve

S predlaganim zakonom se uvajajo davčne blagajne kot naprave za izdajanje računov, ki izpolnjujejo predpisane tehnične zahteve glede varnosti in nespremenljivosti vanje vpisanih podatkov. Davčna blagajna je sestavljena iz registrske blagajne in nadzorne enote. Registrska blagajna je naprava s predalom za gotovino, računalniški terminal ali podobna naprava, ki na zanesljiv način beleži podatke o prodaji blaga in storitev. Nadzorna enota pa je naprava, ki na zanesljiv način beleži podatke o delovanju registrske blagajne in podatke v preko nje izdanih računih tako, da onemogoča spremembo ali izbris teh podatkov.

Sistemi davčnih blagajn so razdeljeni na odprte in zaprte tipe. Pri odprtem tipu država predpiše parametre sistema in omogoča kateremu koli dobavitelju, ki izpolnjuje predpisane pogoje, da ponudi na tržišču svoj sistem davčnih blagajn. Pri zaprtem tipu je celoten sistem vezan na enega dobavitelja, ki po opravljenem razpisu prevzame odgovornost za vzpostavitev in delovanje sistema davčnih blagajn v državi, obenem pa se lahko pojavi problem, da bi pri prigrasitvi tehnične zakonodaje preko baze TRIS [Technical Regulation Information System] na podlagi Direktive 98/34/EC prišlo do nasprotovanja držav članic zaradi oviranja prostega pretoka blaga in storitev na podlagi tehnične zakonodaje. Z vidika bodočih tehničnih izboljšav davčnih blagajn in dolgoročne cenovne sprejemljivosti je primernejši odprt tip, ki ni vezan na patentirane tehnične rešitve in tako omogoča najširšemu krogu dobaviteljev, da ponudijo svoje proizvode. Pri tem tipu je rešitev za postavitve sistema davčnih blagajn prosto dostopna. Država predpiše tehnične zahteve, proizvajalci pa s certifikatom o ustreznosti zagotavljajo, da so naprave narejene skladno s predpisi. Po oceni Urada za meroslovje bi za pripravo tehničnih zahtev in razvoj sistema potrebovali najmanj dve leti. S prevzemom že delujočega sistema, ki je že v prodaji na evropskem tržišču, se lahko čas za uvedbo sistema skrajša na okoli 6 mesecev. Vlada RS je na podlagi zgoraj navedenih razlogov določila naslednja izhodišča za pripravo predpisov o davčnih blagajnah:

- izbira odprtega tipa, po katerem država predpiše tehnične zahteve;

- proizvajalci s certifikatom o ustreznosti zagotavljajo, da so naprave narejene skladno s predpisi;
- izbira tehničnih rešitev, ki so že uveljavljene na trgu EU;
- izbira strojne (hardware) rešitve z nadzorno enoto.

Med javno obravnavo osnutka predloga zakona so strokovna javnost in različna združenja poslovnih subjektov podprla tehnično rešitev, ki omogoča avtomatično povezavo davčne blagajne s strežnikom Davčne uprave Republike Slovenije ter v tem okviru čim nižje stroške za zavezance.

Davčne blagajne bodo morali uporabljati zavezanci za uporabo davčnih blagajn (v nadaljevanju: zavezanci), ki so pravne in fizične osebe, ki opravljajo dejavnost, v okviru katere prodajajo blago in storitve za plačilo z gotovino. Državni organi in organi lokalnih skupnosti niso zavezanci.

Predvidena je izjema za zavezance, ki izpolnjujejo merila za srednje in velike gospodarske družbe, ki z lastnim sistemom notranjih kontrol zagotavljajo varnost in nespremenljivost podatkov o poslovanju z gotovino in izdajanju računov na enaki ali višji ravni kot z uporabo davčnih blagajn. Navedeni zavezanci bodo lahko zaprosili DURS za odlog uvedbe davčnih blagajn za tri leta. Pri tem bodo morali izkazati, da vzpodbujajo plačevanje blaga in storitev s sodobnimi načini plačila, ki omogočajo sledljivost transakcij (plačilne kartice, mobilni telefoni, čeki in podobno) ter ne dajejo dodatnih popustov pri plačilu z gotovino. Med izjemami je navedena tudi izjema za fizično osebo, ki opravlja kmetijsko in gozdarsko dejavnost in za to dejavnost ni registrirana kot samostojni podjetnik posameznik (kmetije). Prav tako so med izjemami navedeni še drugi zavezanci, predvsem za prodajo izdelkov in storitev manjše vrednosti preko avtomatov ali drugih oblik, ki omogočajo sledljivost in nadzor.

Zavezanci bodo smeli uporabljati le davčne blagajne, ki bodo izpolnjevale tehnične zahteve po zakonu o davčnih blagajnah in na tem zakonu temelječih predpisih ter zakonodaji s področja meroslovja. Predpisuje se tudi okvir postopka za ugotavljanje skladnosti, podrobneje pa bodo to materijo predpisovali podzakonski akti. Vsaka prodaja blaga ali storitev ter uporaba davčne blagajne mora biti zapisana v davčni blagajni in zavezanec mora ob vsaki prodaji blaga ali storitve izdati račun prek davčne blagajne in ga izročiti kupcu. Iz računa mora biti razvidno, kdaj in iz katere davčne blagajne je bil izdan. Zato minister za finance predpiše podrobnejše podatke, ki morajo biti navedeni na računu. V primeru okvare ali odtujitve davčne blagajne bo lahko zavezanec v prehodnem obdobju posloval brez davčne blagajne, vendar bo moral po odpravi napake vse podatke vnesti v davčno blagajno.

Vse davčne blagajne bodo morale biti registrirane, vzpostavljena pa bo tudi evidenca o registriranih blagajnah. Zaradi zagotovitve načela sorazmernosti ukrepa in čim manjšega dodatnega finančnega obremenjevanja dejavnosti, predvsem v okviru malih in mikro podjetij, se določa, da država vsakemu zavezancu nakup prve nadzorne enote subvencionira v višini 50 odstotkov stroškov nabave, vendar največ v višini 200 evrov.

Nadzor nad izvajanjem zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, bo izvajal davčni organ. V predlogu zakona so določene tudi globe za posamezne prekrške kot npr. da zavezanec nima davčne blagajne, je ne uporablja v skladu s tehničnimi zahtevami, ne registrira davčne blagajne ipd. Vsak zavezanec bo imel določen čas za prilagoditev na nov sistem.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Finančne učinke uvedbe davčnih blagajn je zelo težko natančno oceniti, saj bi se zaradi uvedbe davčnih blagajn povečale evidentirane dobave blaga in storitev, torej prihodki, na podlagi česar bi se povečal presežek DDV, obenem pa bi se lahko povečal tudi obseg evidentiranja nabave blaga in storitev oziroma odhodki, kar predstavlja zmanjšanje presežka DDV. Zato so ocene lahko le zelo približne.

V državno blagajno se je iz naslova DDV po podatkih proračuna v letu 2010 nateklo 2.940 mio evrov, kar predstavlja približno 8,22 % BDP-ja. Na podlagi obračunov za davek na dodano vrednost v letu 2009 so zavezanci skupaj obračunali 65.396 mio evrov obdavčljivega prometa (od tega 6.290 mio evrov gradbinci, 1.457 mio evrov gostinci in 284 mio evrov zavezanci iz drugih storitvenih dejavnosti - frizerji, pedikerji, idr.) in obračunali 13.272 mio evrov davka na dodano vrednost (od tega 1.168 mio evrov gradbinci, 203 mio evrov gostinci ter 56 mio evrov zavezanci iz drugih storitvenih dejavnosti), njihova dejanska obveznost davka na dodano vrednost pa je presegala njihove presežke za 2.444 mio evrov.

Z uvedbo davčnih blagajn bi lahko DURS pregledno in zanesljivo spremljal ter imel evidentirano gotovinsko poslovanje davčnih zavezancev, kar bi vplivalo na zmanjšanje sive ekonomije oziroma davčnih vrzeli. DURS je za leti 2008 in 2009 opravil oceno utaje DDV pri zavezancih, ki glede na opredeljeno glavno dejavnost poslujejo pretežno z gotovino. Ob predpostavki upoštevanja 4 % davčne vrzeli za Slovenijo je ocenjeno, da bi se ob okoli 200 mio evrov višjem evidentiranem obdavčljivem prometu povečal neto DDV letno v višini 30 mio evrov.

Uvedba davčnih blagajn pa ima določene pozitivne učinke, zaradi povečanja evidentiranih dobav blaga in storitev oziroma prihodkov, tudi na povečanje osnov za izračun ostalih davčnih in nedavčnih prihodkov (davka od dohodkov pravnih oseb, dohodnine, akontacije davka od dohodkov iz dejavnosti, koncesijske dajatve). Ocenjuje se, da bi se ob enaki predpostavki povečanega obsega evidentiranega prometa in efektivni stopnji obdavčitve dohodkov pravnih in fizičnih oseb, ki opravljajo dejavnost, lahko ostali davčni prihodki povečali za okoli 15 mio evrov.

Zakon ne bo imel drugih neposrednih posledic za javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Skupna predvidena ocena stroškov uvedbe davčnih blagajn, ki se razlikuje glede na izbrano različico sistema, znaša za državo okoli 1,65 mio evrov. Ocena stroškov države je pripravljena na podlagi izhodišč, da je ob uvajanju registrskih blagajn potrebno zagotoviti registracijo nadzornih enot pri DURS. Za potrebe ugotavljanja odstopanj med podatki blagajniških prejemkov in evidenc DURS ali drugih analiz na podatkih blagajniških transakcij (časovna nihanja registracije, zmanjšanja / povečanja prometa, stornacije..) in za namene davčnega nadzora bo potrebna posebna programska oprema. Urad Republike Slovenije za meroslovje bo moral vzpostaviti sistem za izvajanje tipskih preizkusov nadzornih enot.

Država bo omogočila zavezancem za davčne blagajne 50 odstotkov sofinanciranje davčnih blagajn v obliki nepovratne subvencije. Predviden skupni obseg subvencij je 11 mio evrov v letu uvedbe davčnih blagajn in nato okoli 1 mio evrov v naslednjih letih.

Sredstva za izvedbo zakona bodo zagotovljena v finančnih načrtih Ministrstva za finance in Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo s spremembo proračuna za leto 2012 in s predlogom proračuna za leto 2013.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Pravo EU ne ureja neposredno področja davčnih blagajn. To področje je prepuščeno državam članicam. Kljub temu pa je potrebno pri pripravi nacionalnih zakonodaj upoštevati temeljna načela notranjega trga s štirimi temeljnimi svoboščinami: prost pretok kapitala, ki zajema vse transakcije s finančnim in realnim premoženjem; prost pretok blaga, ki temelji na načelu, da nobena država članica ne sme postavljati ovir trgovanja za nek proizvod, ki je legalno na trgu katerekoli druge države EU; prost pretok oseb, ki omogoča pravico do vstopa, bivanja in dela v drugi državi članici EU in prost pretok storitev, katerih temeljni načeli sta svoboda opravljanja storitev in pravica do ustanavljanja, pravica začeti poslovati kot samozaposlena oseba ali ustanovitev podjetja. Ob izpolnjevanju pogojev v domači državi, se lahko enaka dejavnost opravlja v vseh državah EU.

Kljub temu, da v EU ni enotnih stališč o davčnih blagajnah, enajst držav članic uporabo davčnih blagajn predpisuje (Bolgarija, Ciper, Grčija, Italija, Litva, Madžarska, Malta, Poljska, Romunija, Slovaška in Švedska, Belgija pa je že objavila osnutke predpisov), druge članice pa podobno kot pri nas predpisujejo temeljna načela poslovanja, po katerih morajo biti vsi poslovni dogodki pravilno evidentirani, pri tem pa ni pomembna tehnologija, ki jo davčni zavezanec uporablja. Evropska komisija si sicer prizadeva za poenotenje pravil znotraj EU, vendar so postopki za zdaj zaustavljeni.

GRČIJA

Grčija je država z okoli 10 milijoni prebivalcev in ima okoli 800.000 malih in srednjih podjetij. Podjetja, ki prodajajo blago ali storitve končnim potrošnikom, morajo imeti davčne blagajne. Zakon o davčnih blagajnah so sprejeli leta 1988. Po sprejemu zakona so prodali okoli 300.000 – 350.000 davčnih blagajn, sedaj pa letno prodajo med 30.000 in 40.000 davčnih blagajn.

Osnovna ideja davčnih blagajn v Grčiji je, da država s posebnimi tehničnimi standardi poskrbi, da se v državi uporabljajo samo takšne blagajne, ki te standarde izpolnjujejo. Dobavitelji davčnih blagajn lahko prodajajo samo tiste modele, ki izpolnjujejo predpisane tehnične zahteve. S tehnološkim napredkom se spreminjajo tudi tehnične zahteve, ki jih država na 2-4 leta spreminja. Spremembe tehničnih zahtev za davčne blagajne predlaga skupina znanstvenikov, profesorjev in ostalih strokovnjakov, ki imajo primerne izkušnje s tega področja. Skupina strokovnjakov tesno sodeluje z atensko tehnično univerzo, kjer vse predloge in vzorce novih tehničnih rešitev preizkusijo.

Vsaka davčna blagajna mora imeti registrsko številko, ki potrjuje, da je skladna s predpisanimi tehničnimi zahtevami. Registrska številka se izpiše tudi na izdanih računih. Podjetjem ni potrebno hraniti kopij izdanih računov, saj so ti shranjeni v posebnem elektronskem spominu davčne blagajne, v katerega uporabnik ne more posegati. Podatki v elektronski obliki so zaščiteni z elektronskim podpisom.

V notranjost davčnih blagajn lahko posega samo posebej pooblaščen tehnično osebje. Vsaka davčna blagajna ima servisno knjigo, v katero morajo biti vpisani vsi podatki o vzdrževanju in servisih. Dobavitelji, ponudniki in serviserji davčnih blagajn zaposlujejo v Grčiji okoli 15.000 - 20.000 ljudi.

ITALIJA

V Italiji so davčne blagajne obvezne že dve desetletji. Italijanska ureditev na tem področju je podobna grški. Država predpisuje tehnične zahteve za davčne blagajne in skrbi za nadzor. Vsaka davčna blagajna mora biti enkrat letno tehnično pregledana.

Do leta 2003 je bila predpisana globa za potrošnike, ki niso imeli pri sebi računa za kupljeno blago ali storitve. Do oktobra 2003 je potrošnik tako plačal globo, če so ga npr. ob izhodu iz slaščičarne zalotili davčni inšpektorji s sladoledom v roki, pa pri sebi ni imel računa. Odpravili so tudi obveznost davčnih blagajn za nekatere dejavnosti (taksi prevozi, športna društva, parkiranje vozil in podobno).

Italijanska ureditev nekoliko blažje obravnava potrošnike in nekaterih dejavnosti, določa pa stroge sankcije, kadar trgovec ne izda računa ali kadar podatki na računu ne odražajo vrednosti in obsega dejanske transakcije ali kadar nima davčne blagajne. V primeru, ko trgovec ali drug poslovni subjekt v obdobju preteklih petih let stori tri tovrstne kršitve, se mu odvzame dovoljenje za opravljanje dejavnosti.

ŠVEDSKA

Davčne blagajne so na Švedskem obvezne od začetka leta 2010. Njihova uvedba spada v širši sklop ukrepov, s katerimi želijo na Švedskem do leta 2014 prepoloviti davčno vrzel in učinkovito omejiti sivo ekonomijo. Davčne blagajne so uvedli, ker številna majhna in srednja podjetja niso spoštovala davčnih predpisov in so plačevala premalo davkov. Pri tem so problematične predvsem dejavnosti, pri katerih prevladuje gotovinsko poslovanje (restavracije, bari, frizerji, trgovine in podobno). Z davčnimi nadzori so ugotovili, da so v posle z gotovino in dejavnosti, ki so s tem povezane vpletene tudi organizirane kriminalne združbe, ki preko nenadzorovanega gotovinskega poslovanja poskušajo legalizirati denar, ki izvira iz kaznivih dejanj.

Vsi davčni zavezanci, ki poslujejo z gotovino, morajo imeti davčne blagajne. Izvzeta so največja podjetja, za katera je davčna uprava ugotovila, da imajo dovolj dober sistem notranjih kontrol in zato ne potrebujejo davčnih blagajn, ter zavezanci, z letnim gotovinskim prometom do okoli 18.000 evrov.

Po švedski zakonodaji je davčna blagajna sestavljena iz registrske blagajne in overjene nadzorne enote, ki je priključena na registrsko blagajno ter v kodirani obliki beleži vse poslovne dogodke na registrski blagajni (izdaja računov, brisanje računov...). Nadzorna enota zagotavlja zapisovanje predpisanih podatkov za obdobje najmanj petih let.

Na Švedskem še niso natančno ocenili povečanja javnofinančnih prihodkov po uvedbi davčnih blagajn. Statistični podatki za gostinstvo kažejo, da se je promet gostinske dejavnosti v avgustu 2010 povečal za 8,9 odstotka v primerjavi z avgustom 2009, ko še niso imeli davčnih blagajn. V letu 2010 so zabeležili zmanjšanje skupnega števila vseh stečajev za 4 odstotke glede na leto 2009, v gostinstvu pa se je odstotek stečajev povečal za 17 odstotkov.

6. DRUGE POSLEDICE, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1. Administrativne in druge posledice

Z zakonom se osebam, ki opravljajo dejavnost oziroma dobavljajo blago ali storitve za gotovino, in so zavezane uporabljati davčne blagajne, nalaga nova obveznost prijave blagajn davčnemu organu ter obveznost seznanjanja davčnega organa z morebitnimi težavami v uporabi (okvara itd.). Do sedaj sta ti obveznosti že obstajali na podlagi 38. člena ZDavP-2, vendar tako, da je davčni organ posebej zahteval podatke o elektronski obdelavi.

Zakon ne predpisuje obveznosti zamenjave obstoječih registrskih blagajn z novimi, če obstoječe registrske blagajne že izpolnjujejo zahtevane tehnične pogoje. V takih primerih bo potrebno taki blagajni le priključiti nadzorno enoto. Če obstoječe registrske blagajne teh pogojev ne izpolnjujejo (na primer, niso elektronske registrske blagajne) pa zakon nalaga takim osebam tudi dodatno finančno breme.

6.2. Presoja posledic na okolje, ki vključuje tudi prostorske in varstvene vidike

/

6.3. Presoja posledic na gospodarstvo

Po oceni DURS je v Sloveniji okoli 50.000 davčnih zavezancev, ki bodo potrebovali davčne blagajne. Glavni del stroškov bo predstavljala nadzorna enota, ki se lahko razlikuje glede na različno organizacijo in dejavnost v okviru katere se uporabljajo registrske blagajne ter glede na koncept rešitve. Stroški so lahko različni in se gibljejo med 430 evrov (cena samostojne nadzorne enote) do 3.100 evrov (mrežna nadzorna enota, ki je namenjena uporabnikom z več registrskimi blagajnami). V primeru, če obstoječa registrska blagajna ne bo kompatibilna z nadzorno enoto, bo potrebno zamenjati tudi registrsko blagajno.

Navedenim stroškom je potrebno prišteti še stroške za prenos podatkov z davčne blagajne na DURS, ki bodo znašali v primeru GPRS prenosa povprečno okoli 20 evrov mesečno na nadzorno enoto.

Za zmanjšanje dodatnih finančnih obremenitev bo država vsakemu zavezancu nakup prve nadzorne enote subvencionira v višini 50 odstotkov stroškov nabave, vendar največ v višini 200 evrov.

V skladu z davčnimi predpisi bodo zavezanci lahko uveljavljali davčno olajšavo za investicijo v davčne blagajne. V skladu s 55.a členom Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb lahko zavezanec uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30 % investiranega zneska v opremo in v neopredmetena sredstva, vendar ne več kot 30.000 evrov in največ v višini davčne osnove. Na podlagi 66.a člena Zakona o dohodnini lahko zavezanec uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30% investiranega zneska v opremo in v neopredmetena dolgoročna sredstva v davčnem letu vlaganja.

Zakon bi lahko imel posledice tudi na povečanje stroškov plačilnega prometa. prodajalcev blaga in storitev oziroma na zmanjšanje koristi, ki jih imajo sedaj kupci storitev in blaga pri, na primer, trgovcih za plačilo z bankovci in kovanci.

Uvedba davčnih blagajn bo pomenila prihranek zaradi prihranka stroškov davčnega inšpekcijskega nadzora pri davčnem organu in pri davčnem zavezancu.

6.4. Presoja posledic na socialnem področju

/

6.5. Presoja posledic na dokumentu razvojnega načrtovanja

/

6.6. Izvajanje sprejetega predpisa

/

6.7. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

II. BESEDILO ČLENOV:

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa obveznost uporabe davčnih blagajn, njihovo registracijo, tehnične zahteve in nadzor nad izvajanjem tega zakona.

2. člen (pomen izrazov)

Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

1. Davčna blagajna je naprava za izdajanje računov, ki izpolnjuje predpisane tehnične zahteve glede varnosti in nespremenljivosti vanjo vpisanih podatkov. Dela davčne blagajne sta registrska blagajna in z njo povezana nadzorna enota.
2. Registrska blagajna je naprava s predalom za gotovino, računalniški terminal ali podobna naprava, ki na zanesljiv način beleži podatke o prodaji blaga in storitev.
3. Nadzorna enota je naprava, ki na zanesljiv način beleži podatke o delovanju registrske blagajne in preko nje izdanih računih tako, da onemogoča spremembo ali izbris teh podatkov.
4. Plačilo z gotovino pomeni plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, plačilo s plačilno kartico, čekom in drug podoben način plačila, razen plačil na transakcijski račun.
5. Poslovni prostor je vsak zaprt ali odprt prostor, kjer se opravlja dejavnost.

3. člen (zavezanec)

(1) Zavezanec ali zavezanka za uporabo davčnih blagajn po tem zakonu (v nadaljnjem besedilu: zavezanec) je pravna ali fizična oseba, ki v okviru opravljanja dejavnosti prodaja blago ali storitve za plačilo z gotovino.

(2) Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti niso zavezanci.

(3) Zavezancu iz prvega odstavka tega člena je odložena uporaba davčnih blagajn za tri leta, če ustreza merilom za srednje ali velike družbe v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske družbe, in hkrati izpolnjuje naslednje pogoje:

1. z lastnim sistemom notranjih kontrol zagotavlja varnost in nespremenljivost podatkov o poslovanju z gotovino in izdajanju računov na enaki ali višji ravni kot z uporabo davčnih blagajn;
2. vzpodbuja plačevanje blaga in storitev s plačilnimi karticami, mobilnimi telefoni in drugimi podobnimi načini plačevanja blaga in storitev, ki omogočajo sledljivost plačil, tako da delež tovrstnih plačil presega 60 odstotkov vseh prejetih plačil;
3. ne daje dodatnih gotovinskih popustov pri plačilu blaga ali storitev z bankovci in kovanci glede na ostale načine plačil;

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena se za zavezanca po tem zakonu ne šteje:

1. fizična oseba, ki opravlja kmetijsko in gozdarsko dejavnost kot fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik;
2. pravna ali fizična oseba, ki:
 - prodaja vozovnice, karte in žetone v potniškem prometu (vlak, avtobus, žičnice);
 - prodaja znamke, vrednotnice in obrazce v poštnem prometu; - sprejema vplačila za udeležbo v igrah na srečo, ki se izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo;

- prodaja blago ali storitve z uporabo prodajnih avtomatov.

(5) Zavezanec iz tretjega odstavka tega člena pisno priklasi odlog uporabe davčne blagajne pri Davčni upravi Republike Slovenije. Zavezanec sme vlogo za priklasitev odloga za obdobje naslednjih treh let vložiti najkasneje tri mesece, vendar ne prej kot šest mesecev pred iztekom prejšnjega obdobja. Zavezanec, ki na novo začne z opravljanjem dejavnosti, opravi pisno priklasitev v enem mesecu po vpisu v primarni register oziroma uradno evidenco organa.

4. člen **(uporaba davčnih blagajn)**

(1) Zavezanec mora vsako prodajo blaga ali storitev zapisati v davčno blagajno, ki izpolnjuje tehnične zahteve po tem zakonu in na tem zakonu temelječih predpisih.

(2) Zavezanec mora ob vsaki prodaji blaga ali storitve izdati račun prek davčne blagajne in ga izročiti kupcu. Na računu morajo biti za namene tega zakona navedeni:

1. oznake, da gre za račun, izdan prek davčne blagajne;
2. kdaj in iz katere davčne blagajne je bil račun izdan;
3. zaporedna številka računa;
4. identifikacijski podatki o zavezancu;
5. identifikacijski podatki o osebi, ki je opravila storitev ali prodala blago (njeno osebno ime);
6. podatki o količini, vrsti in vrednosti prodaje blaga ali storitev;
7. podatki o vračunanih davkih.

(3) Identifikacijski podatek o osebi, ki je opravila storitev, določen v 5. točki prejšnjega odstavka tega člena, mora zavezanec povezati z davčno številko te osebe. Davčna številka osebe, ki je opravila storitev, je tudi vključena med podatke, ki se po 8. členu tega zakona posredujejo Davčni upravi Republike Slovenije.

(4) Minister oziroma ministrica (v nadaljevanju: minister), pristojen za finance, predpiše podrobnejše podatke, ki morajo biti navedeni na računu.

(5) Zavezanec ne sme imeti v poslovnih prostorih davčne blagajne ali njenih delov, ki niso skladni s predpisanimi tehničnimi zahtevami.

(6) Zavezanec mora ob odtujitvi ali okvari davčne blagajne obvestiti Davčno upravo Republike Slovenije v roku treh ur. Zavezanec sme do odprave napake ali pridobitve nove davčne blagajne izdajati račune brez uporabe davčne blagajne, vendar ne dlje kot štiri dni. Najkasneje v roku 15 dni od ponovnega začetka uporabe davčne blagajne mora takšne račune vnesti v davčno blagajno.

5. člen **(skladnost davčnih blagajn s predpisanimi tehničnimi zahtevami)**

(1) Davčne blagajne se smejo uporabljati, če je bila zanje ugotovljena:

1. skladnost tipa nadzorne enote;
2. in skladnost tipa registrske blagajne.

(2) Domneva se, da je skladnost tipa nadzorne enote ugotovljena, če tip nadzorne enote izpolnjuje predpisane tehnične zahteve. Skladnost tipa nadzorne enote ugotavlja Urad Republike Slovenije za meroslovje.

(3) Domneva se, da je skladnost tipa registrske blagajne ugotovljena, če tip registrske blagajne izpolnjuje predpisane tehnične zahteve. Skladnost registrske blagajne s predpisanimi tehničnimi zahtevami zagotavlja proizvajalec v skladu z zakonom, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.

(4) Minister, pristojen za finance, predpiše tehnične zahteve za davčne blagajne in njihove dele in postopek ugotavljanja skladnosti, v skladu z zakonom, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.

6. člen

(odgovornost prodajalca oziroma proizvajalca davčnih blagajn)

Prodajalec oziroma proizvajalec davčnih blagajn oziroma njihovih delov sme dati na trg le davčne blagajne oziroma njihove dele, ki izpolnjujejo predpisane tehnične zahteve.

7. člen

(registracija davčnih blagajn)

(1) Zavezanci so dolžni registrirati pri Davčni upravi Republike Slovenije vse davčne blagajne, ki se nahajajo v njihovih poslovnih prostorih, pred začetkom njihove uporabe.

(2) Registracija davčne blagajne je vpis podatkov o zavezancu, davčni blagajni, njeni skladnosti s predpisanimi tehničnimi zahtevami, njenih delih in lokaciji njene uporabe v evidenco davčnih blagajn. Če se kateri koli od navedenih podatkov spremeni, je zavezanec dolžan spremembo prijaviti v osmih dneh. Podatki o zavezancu, na katerega je davčna blagajna registrirana, vsebujejo njegovo osebno ime oziroma firmo, davčno številko ter naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža.

(3) Davčna uprava Republike Slovenije za namen registracije vzpostavi in vodi evidenco davčnih blagajn.

(4) Minister, pristojen za finance predpiše podrobnejši postopek registracije davčnih blagajn in podrobnejše podatke v evidenci davčnih blagajn.

8. člen

(posredovanje podatkov o poslovanju z davčno blagajno)

(1) Zavezanec mora zagotoviti prenos podatkov iz drugega in tretjega odstavka 4. člena tega zakona in tehničnih podatkov o delovanju davčne blagajne v elektronski obliki na strežnik Davčne uprave Republike Slovenije. Vsi podatki za prenos na strežnik Davčne uprave Republike Slovenije morajo biti kriptirani.

(2) Minister, pristojen za finance, predpiše podrobnejša pravila za posredovanje, podrobnejši nabor in obliko podatkov iz prejšnjega odstavka.

9. člen

(uporaba drugih predpisov)

Za vsa vprašanja postopka in pristojnosti, ki niso določena s tem zakonom, se uporabljajo zakon, ki ureja davčni postopek, zakon, ki ureja davčno službo in zakon, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.

10. člen (nadzor)

Nadzor nad izvajanjem določb tega zakona in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, opravlja Davčna uprava Republike Slovenije.

11. člen (kazenske določbe)

(1) Z globo od 1.200 do 10.000 eurov se kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 1.200 do 30.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. nima davčne blagajne (3. in 4. člen);
2. ne uporablja davčne blagajne ali uporablja davčno blagajno oziroma njen del, ki ni v skladu s tehničnimi zahtevami, določenimi s tem zakonom in podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi (4. člen);
3. ne izda računa ali ga izda brez predpisanih podatkov (4. člen);
4. ne obvesti ali v predpisanem roku ne obvesti Davčne uprave Republike Slovenije o odtujitvi ali okvari davčne blagajne (4. člen);
5. ne registrira davčne blagajne ali ne javi sprememb (7. člen);
6. ne zagotovi prenosa podatkov o poslovanju z davčno blagajno na predpisan način (8. člen).

(2) Z globo v višini od 400 do 4.000 eurov se za prekrške iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo v višini od 600 do 4.000 eurov se za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe.

(4) Za prekrške iz 2. točke prvega odstavka se poleg glavne sankcije izreče tudi stranska sankcija odvzema davčne blagajne oziroma njenih delov.

12. člen (globe za proizvajalce oziroma prodajalce davčnih blagajn)

Z globo od 10.000 do 150.000 eurov se kaznuje proizvajalec oziroma prodajalec davčne blagajne, ki da na trg davčno blagajno, ki ne izpolnjuje tehničnih zahtev, predpisanih s tem zakonom in podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi (6. člen).

13. člen (subvencioniranje nakupa nadzorne enote)

(1) Država subvencionira vsakemu zavezancu nakup prve nadzorne enote v višini 50 odstotkov nabavne cene, vendar ne več kot 200 eurov.

(2) Subvencija se zavezancu dodeli na podlagi vloge za dodelitev subvencije, ki jo zavezanec vloži pri Davčni upravi Republike Slovenije ob registraciji davčne blagajne. Vlogi mora zavezanec priložiti račun za nakup nadzorne enote. Davčna uprava

Republike Slovenije o vlogi odloči s sklepom po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Zoper sklep o dodelitvi subvencije ni pritožbe. Subvencija se zavezancu nakaže v 30 dneh po pravnomočnosti sklepa.

14. člen **(podzakonski predpisi)**

Minister, pristojen za finance, izda predpise iz 4., 5., 7. in 8. člena v treh mesecih od uveljavitve tega zakona.

15. člen **(prehodne določbe)**

(1) Zavezanci začnejo uporabljati davčne blagajne najkasneje 1. decembra 2012.

(2) Ne glede na 3. člen tega zakona je zavezancu, ki je fizična oseba, ki opravlja dopolnilno dejavnost na kmetiji v skladu s predpisi o kmetijstvu, uporaba davčnih blagajn odložena do 1. januarja 2015, če je razviden status tega zavezanca iz davčnih evidenc.

(3) Urad Republike Slovenije za meroslovje mora omogočiti ugotavljanje skladnosti nadzornih enot najkasneje 1. aprila 2012.

(4) Davčna uprava Republike Slovenije mora omogočiti registracijo davčnih blagajn najkasneje 1. oktobra 2012.

16. člen **(veljavnost zakona)**

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV ČLENOV

K1. členu

V tem členu je določena vsebina Zakona o davčnih blagajnah. Zakon določa tehnične značilnosti davčnih blagajn, način njihove uporabe, registracijo in nadzor nad izvajanjem tega zakona.

K 2. členu

Ta člen določa temeljne pojme, potrebne za pravilno razumevanje tega zakona. Davčna blagajna je sestavljena iz dveh delov: registrske blagajne in nadzorne enote. Davčna blagajna mora izpolnjevati predpisane tehnične zahteve o nespremenljivosti in varnosti vanje zapisanih podatkov. Plačilo z gotovino je definirano kot plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo. Plačilu z bankovci ali kovanci je za namene tega zakona enakovredno plačilo z bančno ali plačilno kartico, čekom in podobnimi načini plačila. Namreč, ne bi bilo racionalno, da se prodajalca storitev in blaga zavezuje, da ima zgolj za plačila z bankovci in kovanci obveznost zagotavljati nespremenljivost in varnost podatkov v registrski blagajni, za plačila z drugimi plačilnimi sredstvi pa bi davčni organ moral pridobivati podatke za nadzor od, na primer, izvajalcev plačilnega prometa.

Definicija poslovnih prostorov je glede na davčne predpise za namene tega zakona določena širše, in sicer kot prostor, kjer je sedež dejavnosti ter vsak drug prostor, kjer se dejavnost opravlja. S tako široko definicijo se želi kot poslovni prostor določiti vsak kraj opravljanja dejavnosti: odprt prostor, vozilo, namenjeno storitvi prevoza oseb (taksi služba), vozilo, namenjeno prevozu blaga, stanovanjski prostor, kjer je sedež zavezanca, zasebni prostori naročnika storitev, v katerem zavezanec opravlja storitev ipd.

K 3. členu

Zavezanec po tem zakonu je pravna ali fizična oseba, ki opravlja dejavnost, in prejema plačilo z gotovino. Kot opravljanje dejavnosti se šteje vsako neodvisno opravljanje katere koli gospodarske dejavnosti, ne glede na namen in rezultat opravljanja dejavnosti. Gospodarska dejavnost pomeni vsako proizvodno, predelovalno, trgovsko in storitveno dejavnost, vključno z rudarsko, kmetijsko in poklicno dejavnostjo. Gospodarska dejavnost obsega tudi izkoriščanje premoženja in premoženjskih pravic, če je namenjeno trajnemu doseganju dohodka oziroma, če se opravlja v okviru organizirane dejavnosti.

Republika Slovenija in samoupravne lokalne skupnosti niso zavezanci.

Določena je izjema za zavezance, ki ustrezajo merilom za srednje in velike gospodarske družbe, ki z lastnim sistemom notranjih kontrol zagotavljajo varnost in nespremenljivost podatkov o poslovanju z gotovino in izdajanju računov na enaki ali višji ravni kot z uporabo davčnih blagajn. Navedenim zavezancem je priznan odlog za uvedbo davčnih blagajn za tri leta. Pogoji je, da vzpodbujajo plačevanje blaga in storitev s sodobnimi načini plačila, ki omogočajo sledljivost transakcij (plačilne kartice, mobilni telefoni, čeki in podobno) ter ne dajejo dodatnih popustov pri plačilu z gotovino. Peti odstavek ureja postopek in roke za priglasitev izjeme.

V zakonu so določene tudi izjeme za določene dejavnosti (kmetijska in gozdarska dejavnost, ki jo opravlja fizična oseba, ki ni samostojni podjetnik posameznik, poštne storitve, prodaja vozovnic, kart in žetonov v prometu, vplačila za igre na srečo, če se izvajajo v skladu z zakonom, ki ureja igre na srečo in prodaja prek prodajnih avtomatov kot so kavomati, mlekomati ipd.). Izjema za prodajo izdelkov in storitev manjše vrednosti preko avtomatov in podobnih načinov prodaje je določena, ker take oblike prodaje že same po sebi omogočajo sledljivost in nadzor.

Razlog za oprostitev za fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko in gozdarsko dejavnost in za to dejavnost niso registrirane kot samostojni podjetniki posamezniki (kmetije po predpisih o kmetijstvu), leži v posebnosti organiziranosti te dejavnosti fizičnih oseb v Sloveniji in v njeni naravi pridelave in poslovanja. Kmetije so v Sloveniji praviloma izvzete iz kakršnih koli obveznosti vodenja knjig, njihov dohodek pa je obdavčen na podlagi katastrskega dohodka, torej pavšalne ocene. Določene evidence vodijo le tiste kmetije, ki so s kmetijsko dejavnostjo vstopile v sistemu DDV, takih pa je le okoli 3.100. Knjigovodstvo za namene ugotavljanja dohodka kmetijske dejavnosti vodi danes v Sloveniji le nekaj nad 100 kmetij. Torej večini kmetij danes ni potrebno izdajati računov za svoje prodaje. Poleg tega razpoložljivi podatki kažejo, da kmetije, zaradi narave pridelave (prevladujeta živinoreja in poljedelstvo), večino pridelkov prodajo preko posrednikov in ne neposrednim potrošnikom. Podatki o obsegu in strukturi prodaje na kmetijah, ki so zavezane za DDV, kažejo, da je neposredne prodaje končnim potrošnikom manj kot 5 % celotnega prometa. Kmetije torej praviloma prodajajo svoje pridelke posrednikom in le v omejenem obsegu in le v okviru nekaterih specialnih usmeritev (zelenjadarstvo, okrasno vrtnarstvo, oljkarstvo, vinarstvo, čebelarstvo itd) tudi končnim potrošnikom. Zato praviloma v zelo omejenem obsegu prodajajo za gotovino. Za večino te dejavnosti je tudi zagotovljena možnost nadzora obsega prodaje na podlagi uradnih registrov po predpisih o kmetijstvu. Posebnosti kmetijske dejavnosti so upoštevali v večini držav s sistemom davčnih blagajn in praviloma to dejavnost izvzeli iz obveznosti.

K 4. členu

Ta člen določa pogoje za uporabo davčnih blagajn. Vsi zavezanci morajo v poslovnih prostorih uporabljati davčne blagajne. Uporabljati se smejo le davčne blagajne, ki so skladne s predpisanimi tehničnimi zahtevami in so registrirane. Torej zavezanec ne sme pri opravljanju dejavnosti uporabljati drugačnih registrskih blagajn od registrskih blagajn, ki izpolnjujejo s tem zakonom določene tehnične pogoje, obenem pa ne sme uporabljati registrske blagajne, ki ni povezana z nadzorno enoto. Na računu bodo morali biti navedeni podatki, ki jih določa ta zakon in drugi predpisi (na primer: s področja davka na dodano vrednost in varstva potrošnikov). Podatek o identifikaciji osebe, ki konkretno opravlja storitve ali prodaja blago, je namenjen nadzoru dela na črno in plačevanju dajatev na podlagi dela. Vsaka prodaja blaga ali storitve in uporaba davčne blagajne se mora zabeležiti v davčni blagajni. Ob tem se mora kupcu izročiti račun. Minister za finance predpiše podrobnejši nabor podatkov, ki morajo biti navedeni na računu.

Določa se tudi obveznost opreme poslovnih prostorov tako, da zavezanec ne sme imeti v svojih poslovnih prostorih davčne blagajne ali njenih delov, ki niso skladni s predpisi.

Ob odtujitvi ali okvari davčne blagajne mora zavezanec o tem v treh urah obvestiti davčni organ. Do odprave napake ali pridobitve nove davčne blagajne lahko zavezanec v določenem roku izdaja račune brez uporabe davčne blagajne. Od ponovnega začetka uporabe mora v predpisanem roku takšne račune vnesti v davčno blagajno.

K 5. členu

Uporabljajo se lahko samo tiste davčne blagajne, katerih skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami je bila ugotovljena v predpisanem postopku. Davčna blagajna je skladna s predpisanimi tehničnimi zahtevami, ko je ugotovljena skladnost tipa nadzorne enote s predpisanimi tehničnimi zahtevami in skladnost tipa registrske blagajne s predpisanimi tehničnimi zahtevami. Skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami bo preverjana tudi v času uporabe davčne blagajne. Izpolnjevanje predpisanih tehničnih zahtev za nadzorne enote ugotavlja Urad Republike Slovenije za meroslovje. Skladnost registrske blagajne s predpisanimi tehničnimi zahtevami zagotavlja proizvajalec. Ugotavljanje skladnosti je postopek, ki ga opravljajo za to usposobljene inštitucije, običajno na podlagi odločbe pristojnega ministra. V Republiki Sloveniji že obstajajo preskusni laboratoriji, ki so usposobljeni za izvajanje takih preskusov in uporaba že obstoječe infrastrukture kakovosti zniža stroške države za implementacijo predlaganega zakona. Ugotavljanje skladnosti je podrobneje urejeno s predpisi, ki urejajo tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.

K 6. členu

Ta člen določa, da lahko prodajalci oziroma proizvajalci prodajajo oziroma dajo na trg le takšne davčne blagajne ali njihove sestavne dele, ki so skladni s predpisanimi tehničnimi zahtevami.

K 7. členu

Vse davčne blagajne se morajo pred začetkom njihove uporabe registrirati pri Davčni upravi Republike Slovenije, ki izvede registracijo na podlagi prijave zavezanca. V ta namen davčni organ vzpostavi in vodi evidenco davčnih blagajn. Registracija davčne blagajne pomeni vpis podatkov o zavezancu, davčni blagajni, njeni skladnosti s predpisanimi tehničnimi zahtevami, njenih delih in lokaciji njene uporabe v evidenco davčnih blagajn. V primeru spremembe podatkov je zavezanec dolžan spremembo prijaviti v osmih dneh. Osnovni namen registracije je zagotoviti, da se uporabljajo samo davčne blagajne, ki izpolnjujejo predpisane tehnične zahteve o varnosti in nespremenljivosti vanje vpisanih podatkov. Podrobnejši postopek registracije davčnih blagajn predpiše minister, pristojen za finance.

K 8. členu

Ta člen določa obveznost posredovanja podatkov o poslovanju davčne blagajne davčni upravi v elektronski obliki. V tem primeru mora zavezanec zagotoviti prenos podatkov o poslovanju z davčno blagajno na strežnik davčnega organa. Način posredovanja podatkov, ki vključuje tudi dinamiko prenosa, in njihova oblika bosta določena s podzakonskim predpisom, ki ga predpiše minister, pristojen za finance. Pošiljali se bodo podatki, kot so določeni v drugem in tretjem odstavku 4. člena. To so predvsem številčni podatki (o prometu in vračunanih davkih) ter o delovanju davčne blagajne (čas delovanja, razne oznake), od osebnih podatkov pa le identifikacija zavezanca in osebe, ki je storitev opravila. Vsi podatki bodo morali biti že ob nastanku kriptirani, tako da njihovo naknadno spreminjanje ne bo mogoče. Podzakonski predpis bo upošteval pokritost in razširjenost komunikacijskih omrežij na območju Republike Slovenije.

Drugi podatki, ki se bodo izkazovali na računu v skladu z drugimi predpisi (na primer drugi podatki, kot jih določajo na računu predpisi o DDV, predpisi o trgovini ali drugi področni predpisi o posameznih poklicih itd.), vključno z morebitnimi osebnimi podatki, ki morajo biti v skladu z različnimi področnimi predpisi navedeni na računu ali obračunu in za njih velja zaupnost razmerja med prejemnikom storitve in ponudnikom storitve

(npr. pri razmerju med odvetnikom in stranko)., se ne bodo pošiljali na strežnik davčnega organa in tako ne bodo predmet nadaljnje avtomatske obdelave. Davčni organ bo lahko pridobil varovane osebne podatke le ob neposrednem davčnem nadzoru pri zavezancu oziroma na zahtevo, kar mu že omogoča ZDavP-2.

K 9. členu

Ta člen opredeljuje zakonsko uporabo drugih predpisov, za primere vprašanj glede postopka ali pristojnosti davčnega organa, če to ni dovolj urejeno s tem zakonom. V tem primeru se uporabljata zakona, ki urejata davčni postopek in davčno službo oziroma carinsko službo, za postopek nadzora nad ugotavljanjem skladnosti pa se bo uporabljal zakon, ki ureja tehnične zahteve za proizvode in ugotavljanje skladnosti.

K 10. členu

Nadzor nad izvajanjem tega zakona in predpisov, ki so izdani na njegovi podlagi izvaja davčni organ. Davčna uprava Republike Slovenije in Carinska uprava Republike Slovenije bosta za področje prekrškov po Zakonu o davčnih blagajnah tudi prekrškovna organa v skladu z zakonom, ki ureja prekrške. Carinski organi bodo nadzor nad izvajanjem tega zakona opravljali v okviru izvajanja siceršnjih kontrol oziroma nadzora, v skladu s predpisi, za nadzor nad izvajanjem katerih so pristojni, npr. pri izvajanju trošarinskih kontrol pri zavezancih.

K 11. členu

V tem členu so določene globe za posamezne prekrške. Ker je višina glob določena glede na statusno obliko zavezanca se z globo od 1.200 do 10.000 evrov kaznuje za prekršek samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, z globo od 1.200 do 30.000 evrov pa se za prekršek kaznuje pravna oseba, če nima davčne blagajne, ne uporablja davčne blagajne ali uporablja davčno blagajno oziroma njen del, ki ni v skladu s tehničnimi zahtevami, določenimi s tem zakonom in podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi, ne izda računa, ne obvesti davčnega organa o odtujitvi ali okvari davčne blagajne, ne registrira davčne blagajne ali ne javi sprememb ali ne zagotovi prenosa podatkov o poslovanju z davčno blagajno davčnemu organu na predpisan način. Obenem se z globo v višini od 400 do 4.000 evrov za prej omenjene prekrške kaznuje tudi odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost. Z globo v višini od 600 do 4.000 evrov se za prej naštete prekrške kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe. Za prekrške v primeru, kadar zavezanec ne uporablja davčne blagajne ali uporablja davčno blagajno oziroma njen del, ki ni v skladu s tehničnimi zahtevami, določenimi s tem zakonom in podzakonskim aktom, izdanim na njegovi podlagi se poleg glavne sankcije izreče tudi stranska sankcija odvzema davčne blagajne oziroma njenih delov. Pri tem gre za obvezen odvzem predmetov v skladu z zakonom o prekrških, ki ga v hitrem postopku izreče prekrškovni organ.

K 12. členu

V tem členu je določena globa v višini od 10.000 do 150.000 evrov za proizvajalce oziroma prodajalce, ki dajo na trg davčno blagajno, ki ne izpolnjuje predpisanih tehničnih zahtev na podlagi tega zakona in podzakonskih aktov. Sistem davčnih blagajn temelji na ideji, da davčna blagajna varno hrani vse vanjo zapisane podatke in onemogoča naknadno spreminjanje teh podatkov. Sorazmerno visoka globa je predpisana z namenom, da proizvajalci ali prodajalci ne bodo dajali na trg davčnih

blagajn, ki ne bi izpolnjevale predpisanih tehničnih zahtev ali bi celo imele nedovoljene tehnične lastnosti, ki bi omogočale naknadno spreminjanje podatkov.

K 13. členu

Zaradi zagotovitve načela sorazmernosti ukrepa in čim manjšega dodatnega finančnega obremenjevanja dejavnosti se določa, da država vsakemu zavezancu nakup prve nadzorne enote subvencionira v višini 50 odstotkov stroškov nabave, vendar največ v višini 200 evrov. Določba pomeni, da bo vsak zavezanec lahko uveljavil pravico do subvencije za nabavo ene nadzorne enote in sicer prve, ki jo bo registriral. Pravico bo lahko uveljavil ob registraciji davčne blagajne pri davčnem organu, pri čemer bo moral nakup in višino stroškov nakupa izkazati s predložitvijo računa. Davčni organ bo, skladno z določbami splošnega upravnega postopka, o zahtevku odločil s sklepom o dodelitvi subvencije oz. sklepom o zavrnitvi zahtevka (v primeru nepredložitve računa ali predložitve neveljavnega računa). Zoper sklep o dodelitvi subvencije pritožba ne bo mogoča. Zavezancu se bo subvencija nakazala na njegov transakcijski račun v 30 dneh po pravnomočnosti sklepa.

Z ukrepom se želi vsem zavezancem, predvsem pa malim in mikro podjetjem, olajšati finančno breme uveljavitve zakona oziroma uvedbe novega administrativnega ukrepa nadzora. Sistem je urejen tako, da ne gre za državno pomoč, saj je pravica do subvencije zagotovljena vsem zavezancem pod enakimi pogoji.

K 14. členu

V tem členu je določeno, da minister, pristojen za finance predpiše podzakonske predpise, določene v tem zakonu, za izvajanje in sicer v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona.

K 15. in k 16. členu

S 16. členom se določa začetek veljavnosti zakona s petnajstim dnem od objave v Uradnem listu. Zavezanci bodo morali začeti uporabljati davčne blagajne s 1. decembrom 2012. Glede na planiran čas za sprejem predpisov, prilagoditev proizvajalcev in prodajalcev in postopke ugotavljanja skladnosti in registracijo, bo zavezancem omogočen čas vsaj 60 dni za prilagoditev na nov sistem davčnih blagajn. Prehodno, za obdobje dveh let oziroma do 1. januarja 2015, pa se obveznost uporabe davčnih blagajn odlaga zavezancem, ki opravljajo dopolnilno dejavnost na kmetijah. Ocenjuje se namreč, da je nabava potrebne opreme (večina takih zavezancev danes nima registrskih blagajn) za take zavezance nesorazmerno veliko dodatno finančno breme, zato se jim določa daljše obdobje za uskladitev svoje opreme z zahtevami novega sistema.

IV. PRILOGE

Osnutki podzakonskih predpisov, katerih izdajo določa predlog zakona:

- Pravilnik o zahtevah za nadzorne enote
- Pravilnik o zahtevah za registrske blagajne
- Pravilnik o uporabi davčnih blagajn

Pravilnik o zahtevah za nadzorne enote

1. člen

Pravilnik določa tehnične zahteve in način delovanja nadzornih enot kot sestavnih delov davčnih blagajen, ki so urejene z Zakonom o davčnih blagajnah.

2. člen

- (1) Pravilnik določa postopke ugotavljanja skladnosti nadzornih enot, zahteve za delovanje organov za ugotavljanje skladnosti, zahteve glede certifikatov o ugotovljeni skladnosti ter zahteve za proizvajalce nadzornih enot.
- (2) Vse zahteve iz prejšnjega odstavka so določene v prilogi št.1 tega pravilnika.

Priloga št. 1

1) poglavje: Področje uporabe

1. Ta pravilnik se uporablja za definicijo tehničnih zahtev za nadzorne enote.

2) poglavje: Definicije

1. »*Davčni zavezanec*« v tem pravilniku pomeni osebo, ki jo kot zavezanca definira Zakon o davčnih blagajnah.
2. »*Registracija*« v tem pravilniku pomeni, da so bile informacije, vključene pri prodaji in drugi vsakodnevni uporabi, nadzorovane glede na določeno registrsko blagajno, tako da so informacije lahko vključene v dnevno poročilo.
3. »*Podatki o računu*« v tem pravilniku pomenijo informacije, ki jih nadzorna enota prebere z registrske blagajne.
4. »*Kontrolni podatki o računu*« v tem pravilniku pomenijo del podatkov o računu, ki zagotavljajo osnovo za ustvarjanje kontrolnih podatkov in kontrolne kode.
5. »*Kontrolni podatki*« v tem pravilniku pomenijo kontrolne podatke o računu in notranje podatke, ki so shranjeni v nadzorni enoti.
6. »*Kontrolna koda*« v tem pravilniku pomeni edinstveno kodo za prepoznavanje prejemkov registrske blagajne.
7. *Vrsta računa »navaden«* v tem pravilniku pomeni račun registrske blagajne, kot je določeno v Pravilniku o zahtevah za registrske blagajne.
8. *Vrsta računa »kopija«* v tem pravilniku pomeni račun registrske blagajne, kot je določeno v Pravilniku o zahtevah za registrske blagajne
9. *Vrsta računa »preizkus«* v tem pravilniku pomeni testni račun, kot je določeno v Pravilniku o o zahtevah za registrske blagajne.
10. *Vrsta računa »predračun (proforma)«* v tem pravilniku pomeni predračun, kot je določeno v Pravilniku o zahtevah za registrske blagajne.
11. »*Serijska številka*« v tem pravilniku pomeni edinstveno številko, sestavljeno iz 17 alfanumeričnih znakov, ki identificirajo nadzorno enoto in njenega proizvajalca. Prvih pet

znakov predstavlja edinstveno identifikacijo proizvajalca. Tem sledi dvanajst znakov, ki predstavljajo edinstveno identifikacijo nadzorne enote.

12. »Številka različice« v tem pravilniku pomeni edinstveno identifikacijo različice programske opreme, omenjena številka pa se spremeni vsakič, ko je spremenjena programska oprema.
13. »Številka različice izvirne kode« v tem pravilniku pomeni edinstveno identifikacijo različice strojne opreme, omenjena številka pa se spremeni vsakič, ko je spremenjena strojna oprema.
14. »Proizvajalec« se v tem pravilniku nanaša tudi na proizvajalčeve podizvajalce.
15. »Proizvodno okolje« se v tem pravilniku nanaša na celoten postopek od razvoja nadzorne enote do njene proizvodnje.

3) poglavje: Splošne zahteve glede nadzorne enote

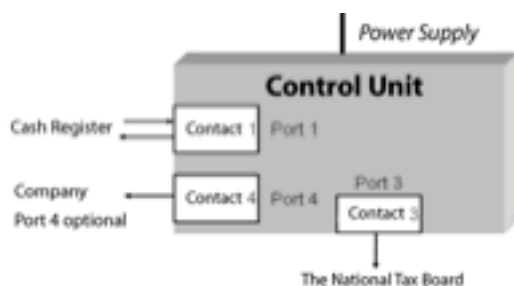
1. Nadzorna enota mora izpolnjevati zahteve, določene v tem pravilniku.
2. Nadzorna enota mora obsegati samo funkcije, določene v pravilniku. Dodatne funkcije so lahko vključene le, če se izkaže, da so potrebne za zagotavljanje skladnosti z zahtevami, ki so navedene v tem pravilniku.
3. Če se izkaže, da bo na registrsko blagajno treba namestiti dodatek/priključek, je to treba storiti brez sprememb na nadzorni enoti.
4. nadzorna enota mora biti zasnovana tako, da je njeno delovanje zagotovljeno tudi v času, ko posreduje kontrolne podatke davčnemu organu na način, ki je opisan v tem pravilniku.
5. Nadzorna enota ne sme spreminjati ali izbrisati kontrolnih podatkov. Dovoljeno je spreminjati oz. izbrisati kontrolne podatke, ki so starejši od desetih let. Enako velja tudi za posodobitve potrebnih delov notranjih podatkov.
6. Nadzorna enota mora vsebovati vsaj informacije o:
 - imenu tipa;
 - serijski številki in številki različice programske opreme;
 - številki različice izvirne kode strojne opreme;
 - nazivu organa, ki je izdal certifikat za nadzorno enoto;
 - oznaki certifikata;
 - ter ostale podatke na podlagi predpisov, ki urejajo uporabo davčnih blagajn.

4) poglavje: Različni tipi nadzornih enot

1. Nadzorna enota je lahko izključno tipa A, B ali C.

Nadzorna enota tipa A

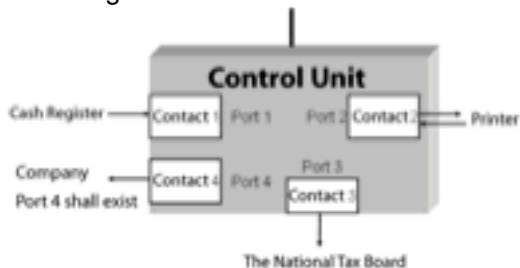
2. Nadzorna enota tipa A mora biti opremljena z vrati in priključki, kot je prikazano na naslednjem diagramu.

- Nadzorna enota tipa A mora omogočati sprejemanje podatkov o računu, ki jih iz registrske blagajne prejme preko vrat 1. Preko istih vrat nato pošlje kontrolno kodo nazaj registrski blagajni. Opremljena mora biti s spominom, ki ga je moč brati preko vrat 4.

Nadzorna enota tipa B

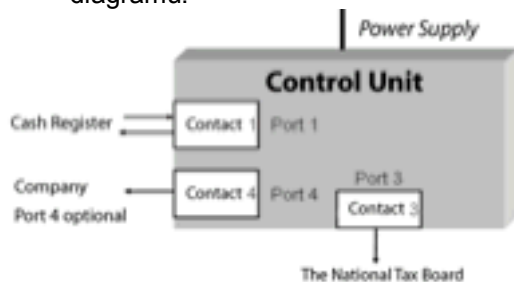
- Nadzorna enota tipa B mora biti opremljena z vrati in kontakti, kot je prikazano na naslednjem diagramu.

- Nadzorna enota tipa B mora omogočati sprejemanje podatkov o računu, ki jih iz registrske blagajne prejme preko vrat 1. Opremljena mora biti s spominom, ki ga je moč brati preko vrat 4. Tiskanje računov poteka preko vrat 2.

Nadzorna enota tipa C

- Nadzorna enota tipa C mora biti opremljena z vrati in kontakti, kot je prikazano na naslednjem diagramu.

- Nadzorna enota tipa C mora omogočati sprejemanje podatkov o računu iz več kot ene registrske blagajne. Prav tako mora omogočati sprejemanje podatkov o računu s strani več zavezancev, kot je določeno v Pravilniku o zahtevah za registrske blagajne.
- Nadzorna enota tipa C podatke o računu sprejema preko vrat 1. Kontrolno kodo posreduje nazaj registrski blagajni preko istih vrat. Opremljena mora biti s spominom, ki ga je moč brati preko vrat 4.

5) poglavje: Vmesniki in ura

Logični vmesniki (vrata)

- Vrata nadzorne enote morajo podatke prenašati samo tako, kot je določeno v naslednji tabeli in samo v določeni smeri.

Vrata	Vmesnik do	Dovoljeni podatki
Vrata 1	registrska	Vhod:

	blagajna	- podatki o računu ali drugi podatki, ki jih je treba natisniti - podatki o statusu tiskalnika Izhod: - status tiskalnika - kontrolna koda
Vrata 2	tiskalnik	Vhod: - status tiskalnika Izhod: - podatki o računu, vklj. s kontrolno kodo ali drugimi podatki, ki jih je treba natisniti
Vrata 3	DURS	Izhod: - Kontrolni podatki
Vrata 4	Podjetje	Izhod: - Spomin dnevnika (electronic journal)

Funkcije, značilne za določena vrata

2. Vrata 2 morajo biti namenjena samo za nadzorno enoto tipa B.

Fizični vmesnik (kontakti-connectors)

3. Spodaj navedeno velja za kontakte – priključke:
 - a. Kontakt 1: Nahaja se pred vrati 1. Lahko se uporabi za napajanje.
 - b. Kontakt 2: Nahaja se pred vrati 2.
 - c. Kontakt 3: Nahaja se pred vrati 3 in je oblikovan za tip standarda Secure Digital (SD), ki je namenjen shranjevanju datotečnih podatkov in služi kot pomnilniška naprava na osnovi datotečnega sistema FAT16 oz. FAT32.
 - d. Kontakt 4: Nahaja se pred vrati 4.
4. Nadzorna enota mora biti opremljena s komunikacijskim protokolom, v katerem so opredeljeni datotečni formati za vrata 1, vrata 2 in vrata 4.
5. Namestitev vrat 1 in vrat 2 mora biti konfigurirana med proizvodnjo. Konfiguracijski parametri, ki morajo biti nastavljeni glede na rešitve strojne opreme (faza po proizvodnji), so lahko pri komunikacijski zvezi hitrost, število bitov, stop bit in pariteta, skupaj z nastavitvami tiskalnika in komunikacijskim protokolom.

Napajanja

6. Za primere, ko napajanje preko priključene blagajne ni mogoče, mora biti nadzorna enota opremljena z lastnim sistemom napajanje.

Ura

7. Nadzorna enota mora imeti uro, ki prikazuje realni čas in datum, ki je usklajen s slovenskim časom.

6) poglavje: Podatki o računu iz blagajne in ustvarjanje kontrolnih podatkov o računu

1. Nadzorna enota iz blagajne sprejema in obdeluje podatke, ki se nanašajo na določen račun.
2. Nadzorna enota mora procesirati podatke računa z namenom produciranja kontrolne kode računa.
3. Shranjena interna podatka nadzorne enote je treba posodablјati z vsakim zapisom podatkov o računu, ki jih nadzorna enota sprejme oziroma posreduje.
4. Kontrolni podatki o računu morajo vsebovati naslednje elemente računa.

Podatki	Opis	Oblika zapisa
Datum in čas	Datum in čas transakcije	12 števil, oblika zapisa LLLLMMDDhhmm
Identifikacijska (ID) koda	Davčna številka podjetja ali osebe, kot je določeno v << sklic na zakon>>	10 števil
Oznaka blagajnika	Oznaka blagajnika kot je določeno v 10. členu Pravilnika o uporabi davčnih blagajn.	Največ 16 alfanumeričnih znakov
Zaporedna številka	Številka izpisa kot je določeno v Pravilniku o zahtevah za registrske blagajne.	Največ 12 števil
Tip računa	Glede na tip računa se izpiše naslednje besedilo: - normalno (normal) - kopija (copy) - preizkus - predračun (proforma)	Največ 6 alfanumeričnih znakov
Znesek vračila	Znesek vračila	Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *)
Znesek prodaje	Znesek, ki ga stranka mora plačati.	Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *)
stopnja DDV 1; znesek DDV 1	Splošna stopnja DDV v odstotkih;	<Stopnja DDV>;<Znesek DDV> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *)

		Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.
stopnja DDV 2; znesek DDV 2	Nižja stopnja DDV v odstotkih;	< Stopnja DDV >;<Znesek> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.
stopnja DDV 3; znesek DDV 3	Rezervna stopnja DDV v odstotkih;	< Stopnja DDV >;<Znesek> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.
stopnja DDV 4; znesek DDV 4	Rezervna stopnja DDV v odstotkih;	< Stopnja DDV >;<Znesek> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.
*) Vrednosti so zmeraj natančne na dve decimalni mesti.		

8. Podatki bodo podani v formatu ASCII in desno poravnani, po potrebi zapolnjeni s praznimi mesti (presledki), da bo zapolnjena dana dolžina polja.

7) poglavje: Ustvarjanje kontrolne kode

- Nadzorna enota ustvari kontrolno kodo za vsak posamezni račun tipa normalno (normal) in kopija (copy). Za tipa računov preizkus in predračun (proforma) kontrolna koda ni ustvarjena.
- Nadzorna enota kot osnovo za ustvarjanje kontrolne kode uporabi podatke o računu, kot je določeno v 6 poglavju v točki 4.
- Kontrolna koda je sestavljena iz dveh delov:
 - 1. del: Koda podpisa, 32 znakov
 - 2. del: Enkripcijska koda, 26 znakov

Znak, ki ločuje 1. in 2. del, je podpičje (;).

Skupna dolžina obsega 59 znakov.

1. del: Koda podpisa

Koda podpisa se generira kot sledi:

- 1. Kontrolni podatki o računu, kot je določeno v 6. poglavju točke 4, se podpišejo z uporabo algoritma, določenega v 11. poglavju v točki 6. Podpis obsega 20 bajtov.
- 2. Rezultat se pretvori z uporabo 32-bitnega kodiranja, s katerim se ustvari koda podpisa.

Koda podpisa bo sestavljena iz 32 alfanumeričnih znakov v formatu ASCII.

2. del: Kodirna koda

Kodirna koda bo sestavljena kot sledi v korakih (1-3):

- korak 1: Osnova za ustvarjanje kodirne kode bo sestavljena iz 128-bitnega podatkovnega paketa/zapisa z naslednjimi polji:

Polje (biti)	Podatki	Izračun
0-31 (dolžina 32 bitov)	32-bitno celo število za skupni znesek prodaje brez DDV v eurih po tisoč.	Števec G (skupni znesek prodaje) bo zmanjšan za števec H (skupaj DDV). Rezultat bo zaokrožen na najbližjih tisoč evrov in deljen s 1000. Če je rezultat negativen, bo podan z uporabo dvojiškega komplementa binarne vrednosti (two-complement binary number).
32-47 (dolžina 16 bitov)	16-bitno celo število-števec manjkajočih računov.	Vrednost, ki jo prikazuje števec B (število manjkajočih računov). Če vrednost presega 65535, polje prikaže vrednost 65535.
48-95 (dolžina 48 bitov)	48-bitno celo število, ki vsebuje skupni znesek prodaje v centih.	Znesek prodaje iz podatkov o računu tega računa, kot je določeno v točki 4 6. poglavja, izražen v centih. Če je vrednost negativna, bo podana z uporabo dvojiškega komplementa binarne vrednosti (two-complement binary number)..
96-127 (dolžina 32 bitov)	32-bitno celo število, ki vsebuje	Zaporedna številka iz podatkov o računu tega računa, kot je določeno

bitov)	zaporedno številko.	v točki 4 6. poglavja. Če zaporedne številke ni mogoče izraziti z 32 biti, bo vrednost tega polja podana kot 4294967295.
--------	---------------------	--

- korak 2: Osnova za ustvarjanje kodirne kode (tabela zgoraj) bo šifrirana z uporabo algoritma, kot je določen v 11. poglavju v točki 5.
- korak 3: Rezultat bo pretvorjen z uporabo 32-bitnega kodiranja, s katerim bo ustvarjena šifrirana kontrolna informacija.

Kodirna koda je sestavljena iz 26 alfanumeričnih znakov v formatu ASCII.

8) poglavje: Shranjevanje notranjih podatkov

Shranjevanje notranjih podatkov

1. Nadzorna enota bo shranila notranje podatke, potrebne za ustvarjanje kontrolnih podatkov in shranila vsaj podatke, navedene v točkah 2-15 tega poglavja.

Števci v nadzorni enoti

2. Nadzorna enota mora vključevati naslednje števce:
 - števec A, števec transakcij.
 - števec B, števec števila manjkajočih računov.
 - števec C, števec števila računov za tip računa - normalno.
 - števec D, števec števila računov za tip računa - kopija.
 - števec E, števec števila računov za tip računa - preskušanje.
 - števec F, števec skupnega zneska, ki bo povrnjen.
 - števec G, števec skupnega prodajnega zneska.
 - števec H, števec skupnega zneska DDV.

Števec A: števec transakcij

3. Števec A izvaja kontinuirano računanje števila zapisov o računih za račune tipa normalno, kopija, preskušanje in predračun, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota. Števec A ima začetno vrednost 1 za prvi zapis, ki se nato povečuje za 1, za vsak nov zapis.

Števec B: števec števila manjkajočih računov

4. Števec B šteje število manjkajočih zaporednih števil računov za račun tipa normalno. Štetje poteka, kot je opisano spodaj:
 - Če je razlika med trenutno in prejšnjo številko zapisa enaka 1, se ta števec ne poveča.
 - Če je razlika med trenutno in prejšnjo številko zapisa enaka nič, se števec poveča za 1.
 - Če je razlika med trenutno in prejšnjo številko zapisa večja od 1, se števec poveča za to razliko minus 1.
 - Če je razlika med trenutno in prejšnjo številko zapisa manjša od nič, se števec poveča za absolutno vrednost razlike.

Števec B ima začetno vrednost 0.
Števec B ne upošteva prvega prebranega računa.

Števec C: števec števila računov za tip računa normalno

5. Števec C izvaja kontinuirano računanje števila podatkov o računu za račune tipa normalno, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota. Števec C prične z vrednostjo 1 za prvi zapis o računu in nato vrednost povečuje za 1 za vsak nov zapis.

Števec D: števec števila računov za tip računa kopija

6. Števec D izvaja kontinuirano računanje števila podatkov o računu za račune tipa kopija, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota. Števec D prične z vrednostjo 1 za prvi zapis podatkov o računu in nato vrednost povečuje za 1 za vsak nov zapis.

Števec E: števec števila računov za tip računa preizkus (ovning)

7. Števec E izvaja kontinuirano računanje števila podatkov o računu za račune tipa preizkus (ovning), ki jih sprejme in prebere nadzorna enota. Števec E prične z vrednostjo 1 za prvi zapis o računu in nato vrednost povečuje za 1 za vsak nov zapis.

Števec F: števec skupnega zneska, ki bo povrnjen

8. Števec F izvaja kontinuirano računanje zneska, ki bo povrnjen glede na posamezni račun za račun tipa normalno, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota. Števec F prične z vrednostjo 0,00 za prvi zapis podatkov o računu, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota.

Števec G: števec skupnega prodajnega zneska

9. Števec G izvaja kontinuirano seštevanje vsakega paketa/zapisa podatkov o računu za račun tipa normalno, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota. Števec G prične z vrednostjo 0,00 za prvi zapis podatkov o računu, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota.

Števec H: števec skupnega zneska za DDV

10. Števec H izvaja kontinuirano seštevanje zneska za DDV vsakega paketa/zapisa podatkov o računu za račun tipa normalno, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota. Števec H prične z vrednostjo 0,00 za prvi zapis podatkov o računu, ki jih sprejme in prebere nadzorna enota.

Nadaljnje določbe v zvezi s števci

11. Stanje na števcih od A do H se ne smejo zmanjšati niti postaviti na nič. To ne velja za zahteve, določene v 5. točki 3. poglavja.
12. Za nadzorno enoto tipa C, kot je določeno v 6. točki 4. poglavja, je potrebno za vsako registrsko blagajno od katerih nadzorna enota prejme podatke o računu, zagotoviti ločene števce od A do H.

Nadaljnje določbe v zvezi z notranjimi podatki

13. Števec zadnje transakcije, ki vsebuje vrednost števca A (števec transakcij) v času zadnjega kopiranja strani DURS se shrani v nadzorni enoti. Njegova začetna vrednost pred prvim prevzemanjem je 0.
14. Časovni žig zadnjega kopiranja je shranjen v nadzorni enoti, vsebuje zapis o času, ko je bilo zaključeno zadnje kopiranje kontrolnih podatkov. Njegova začetna vrednost pred prvim kopiranjem je 0.
15. Shranjena mora biti tudi serijska številka nadzorne enote.

9) poglavje: Šifriranje in shranjevanje kontrolnih podatkov o računih

1. Šifrira in shrani se kontrolne podatke o računih za tipe računov normalo in kopija, skupaj s pripadajočo kontrolno kodo in časovnim žigom. Slednje tvori šifrirane kontrolne podatke za posamezni račun.
2. Kontrolni podatki računa se shranijo v zaporedju glede na prejete podatke.
3. Kontrolni podatki računa za kontrolne enote tipa C, kot je določeno v točki 6. v poglavju 4., se razvrščajo tudi glede na posamezno registrsko blagajno.

Šifrirani kontrolni podatki na posameznem računu

4. Kontrolna enota zapise kontrolnih podatkov šifrira in shranil kot je prikazano v naslednji tabeli.

Podatki	Opis	Oblika zapisa
Datum in čas	Datum in čas transakcije kot je določeno s točko c 28. člena Pravilnika o zahtevah za registrske blagajne	12 številc, oblika zapisa LLLLMMDDhhmm
Davčna številka	Davčna številka kot je določeno s točko a 28. člena Pravilnika o zahtevah za registrske blagajne	10 številc
Oznaka blagajnika	Oznaka blagajnika kot je določeno v 10. členu Pravilnika o uporabi davčnih blagajn.	Največ 16 alfanumeričnih znakov
Zaporedna številka	Številka izpisa kot je določeno v Pravilniku o zahtevah za registrske blagajne.	Največ 12 številc
Tip računa	Glede na tip računa se izpiše naslednje besedilo: - normalno (normal) - kopija (copy) - preizkus - predračun (proforma)	Največ 6 alfanumeričnih znakov
Znesek vračila	Znesek vračila	Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *)
Znesek	Znesek, ki ga stranka mora	Največ 14 znakov, vključno

prodaje	plačati.	z decimalno vejico. *)
stopnja DDV 1; znesek DDV 1	Splošna stopnja DDV v odstotkih;	<Stopnja DDV>;<Znesek DDV> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.
stopnja DDV 2; znesek DDV 2	Nižja stopnja DDV v odstotkih;	< Stopnja DDV >;<Znesek> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.
stopnja DDV 3; znesek DDV 3	Rezervna stopnja DDV v odstotkih;	< Stopnja DDV >;<Znesek> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.
stopnja DDV 4; znesek DDV 4	Rezervna stopnja DDV v odstotkih;	< Stopnja DDV >;<Znesek> Stopnja DDV: Največ 5 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Znesek: Največ 14 znakov, vključno z decimalno vejico. *) Dolžina polja: 20 znakov vključno s podpičjem.

Skupni znesek prodaje	Števec G (skupni znesek prodaje).	14 znakov, vključno z decimalno vejico.
Kontrolna koda, 1. del	Koda podpisa, kot je za ta račun določeno v 7. poglavju.	32 alfanumeričnih znakov
Kontrolna koda, 2. del	Kodirna koda, kot je za ta račun določeno v 7. poglavju.	26 alfanumeričnih znakov
Časovni žig	Časovna točka glede na uro nadzorne enote.	12 števil, oblika zapisa LLLLMMDDhhmm
*) Vrednosti so zmeraj natančne na dve decimalni mesti.		

- Podatki so podani v formatu ASCII in desno poravnani, po potrebi zapolnjeni s praznimi mesti (presledki), da bo zapolnjena dana dolžina polja.

Šifriranje kontrolnih podatkov

- Šifriran je vsak zapis kontrolnih podatkov. Šifriranje se izvede z uporabo algoritma, kot je določeno v 5. točki v poglavju 11.

10) poglavje: Prenos kontrolnih podatkov na DURS

Kontrolni podatki za davčni organ

- Nadzorna enota ustvari Log datoteke v katerih so kontrolni podatki in jih preko vrat 3, ko se ta aktivirajo, prekopira na zunanji pomnilnik.
- Nadzorna enota ustvari Log datoteke, ki se shranijo kot Serial.Log, TransHdr.Log in Trans.Log.

Serial.Log

- Datoteka Serial.Log je besedilna datoteka, ki vsebuje naslednje podatke.

Polje	Opis	Oblika zapisa
ID nadzorne enote-serijska številka	Serijska št. nadzorne enote v neformatiranem besedilu (clear text)	1 7 (5 + 1 2) alfanumeričnih znakov

TransHdr.Log

- Datoteka TransHdr.Log je dvojiška datoteka, ki vsebuje zapis šifriranih podatkov in zapis podpisa.
- Za nadzorno enoto tipa C, kot je določeno v točki 6 v poglavju 4, se datoteka TransHdr_X.Log ustvari za vsako registrsko blagajno, kjer X predstavlja zaporedno številko, ki se začne z 1, in se poveča za 1 za vsako registrsko blagajno.
- TransHdr.Log vsebuje naslednje delne zapise, ki tvorijo zapis določene dolžine.

Delni zapis	Vsebina	Dolžina
Šifrirani podatki	Šifrirani podatki glede na razdelke 7-10 tega poglavja	176 bajtov
Podpis	Podpis šifriranih podatkov	20 bajtov

Zapis šifriranih podatkov

7. Zapis šifriranih podatkov vsebuje naslednje podatke.

Polje	Opis	Oblika zapisa
ID nadzorne enote-serijska številka	Serijska številka nadzorne enote glede na 3. točko poglavja 11.	17 alfanumeričnih znakov
Oznaka blagajnika	Oznaka blagajnika kot je določeno v 10. členu Pravilnika o uporabi davčnih blagajn.	Največ 16 alfanumeričnih znakov
Časovni žig kopiranja kontrolnih podatkov	Časovna točka ob pričetku kopiranja.	12 števil, oblika zapisa LLLLMMDDhhmm
Številka transakcije	Vrednost števca A (števila transakcij) ob pričetku kopiranja.	10 števil
Števec manjkajočih računov	Vrednost števca B (število manjkajočih računov) ob pričetku kopiranja.	10 števil
Število računov za račun tipa normalno	Vrednost števca C (število računov za račun tipa normalno) ob pričetku kopiranja.	10 števil
Število računov za račun tipa kopija	Vrednost števca D (število računov za račun tipa kopija) ob pričetku kopiranja.	10 števil
Število računov za račun tipa Preizkus	Vrednost števca E (število računov za račun tipa preskušanje) ob	10 števil

	pričetku kopiranja.	
Skupni povrnjeni znesek	Vrednost števca F (skupni povrnjeni znesek) ob pričetku kopiranja.	14 znakov, vključno z decimalno vejico. *)
Skupni znesek prodaje	Vrednost števca G (skupni znesek prodaje) ob pričetku kopiranja.	14 znakov, vključno z decimalno vejico. *)
Skupaj DDV	Vrednost števca H (skupaj DDV) ob pričetku kopiranja.	14 znakov, vključno z decimalno vejico. *)
Časovni žig zadnjega kopiranja	Vrednost časovnega žiga zadnjega kopiranja glede na poglavje 8.	12 števil, oblika zapisa LLLLMMDDhhmm
Vrednost števca zadnje transakcije	Vrednost števca zadnje transakcije glede na poglavje 8..	10 števil
Število zapisov v Trans.Log	Število zapisov kontrolnih podatkov, ki jih vsebuje datoteka Trans.Log.	10 števil
*) Vrednosti so zmeraj natančne na dve decimalni mesti.		

8. Podatki so podani v formatu ASCII in desno poravnani, po potrebi zapolnjeni s praznimi mesti (presledki), da bo zapolnjena dana dolžina polja.

9. Podatki so šifrirani z uporabo algoritma, kot je določen v 5. točki poglavja 11.

Paket podpisa

10. Šifrirani zapis podatkov, kot je določen v točki 9, se podpiše z uporabo algoritma, določenega v 6. točki poglavja 6.

Trans.Log

11. Datoteka z dnevnikom Trans.Log je binarna datoteka, ki vsebuje zapis šifriranih kontrolnih podatkov in paket/zapis podpisa za vsak račun, shranjen v nadzorni enoti.

12. Za vsak račun, shranjen v nadzorni enoti, Trans.Log vsebuje naslednje delne zapise, ki tvorijo zapis določene dolžine.

Del zapisa	Vsebina	Dolžina
Zapis šifriranih kontrolnih podatkov	Šifrirani kontrolni podatki na posamezni račun, kot je določeno v točkah od 4 do 6 v poglavju 9.	256 bajtov
Zapis podpisa	Podpis zapisa za šifrirane kontrolne podatke	20 bajtov

13. Zapisi se razvrstijo v enakem vrstnem redu, kot jih je sprejela in shranila nadzorna enota.

Zapis šifriranih kontrolnih podatkov

14. Zapis šifriranih kontrolnih podatkov bo predstavljal šifrirane kontrolne podatke za posamezni račun, shranjen v nadzorni enoti.

Paket/zapis podpisa

15. Zapis podpisa bo predstavljal zapis šifriranih kontrolnih podatkov, ki so podpisani z uporabo algoritma, določenega v 6. točki v poglavju 11.

11) poglavje: Šifriranje

Posamezni šifrirni ključi

Ustvarjanje posameznih šifrirnih ključev

1. Pri ustvarjanju posameznih šifrirnih ključev za vsako nadzorno enoto je treba uporabiti veljavni glavni ključ, ki ga je izdal DURS.
2. Ustvariti je treba naslednje tri posamezne šifrirne ključe:
 - a. Posamezni šifrirni ključ: Na konec serijske številke se doda veliko črko "K".

Posamezni šifrirni ključ = HMAC (<primarni ključ>,<serijska številka>K)

Slednje mora biti dolžine 256 bitov.

- b. Posamezni inicializacijski vektor: Na konec serijske številke se doda veliko črko "I".

Posamezni inicializacijski vektor = HMAC (<primarni ključ>,<serijska številka>I)

Uporabi se samo 128 najmanj pomembnih bitov rezultata.

- c. Posamezni ključ podpisa: Na konec serijske številke se doda veliko črko "A".

Posamezni ključ podpisa = HMAC (<primarni ključ>,<serijska številka>A)

Slednje mora biti dolžine 256 bitov.

3. Uporabi se serijska številka vsake nadzorne enote.

Serijska številka mora upoštevati naslednjo obliko zapisa:

Polje	Oblika zapisa
ID proizvajalca	5 alfanumeričnih znakov.
ID kontrolne enote	12 alfanumeričnih znakov.

4. Podatki se poda v formatu ASCII in desno poravnani, po potrebi zapolnjeni s praznimi mesti (presledki), da bo zapolnjena dana dolžina polja.

Šifrirni algoritem

5. Za šifriranje podatkov v nadzorni enoti se uporabi simetrični šifrirni algoritem AES-256 v načinu CBC.

V algoritmu se uporabljata posamezni šifrirni ključ, določen v 1. stavku točke 1, ter individualni inicializacijski vektor, določen v 2. stavku točke 2. Šifrirani podatki se dopolnijo z uporabo ničel (0), da je dosežena potrebna dolžina.

Algoritem podpisa

6. Za podpis se uporabi algoritem HMAC-SHA1. V algoritmu se uporabi posamezni ključ podpisa, kot je določen v 3. točki 2. člena tega poglavja.

12) poglavje: Zahteve glede varnosti, delovne zmogljivosti, zanesljivosti in delovnega okolja

Varovanje nadzorne enote

Zaščita varnostnih funkcij in kritičnih varnostnih podatkov

1. Posamezni šifrirni ključi so shranjeni tako, da bo tveganje, da bi bila njihova varnost ogrožena, čim manjša.
2. Posamezni šifrirni ključi so shranjeni v pomnilniku, ki ga nepooblaščen osebe ne bodo mogle spreminjati ali brati, branje pa tudi ne bo mogoče z uporabo posebnih naprav ali orodij.
3. Notranji podatki in kontrolni podatki so shranjeni v pomnilniku, ki ga nepooblaščen osebe ne morajo spreminjati ali brati.
4. Programska oprema je zaščiten tako, da je ni mogoče preko nadzorne enote spreminjati, razširjati ali brati.
5. Programska oprema za šifriranje in podpisovanje mora biti nameščena na varni komponenti, ki je izdelana v ta namen.
6. Posamezni šifrirni ključi, notranji podatki in kontrolni podatki morajo biti shranjeni na neprenosnem pomnilniku brez gibljivih delov. Pomnilnik mora biti takšen, da za ohranjanje shranjenih podatkov ne potrebuje električne energije.

Prenašanje in skladiščenje

7. NADZORNA ENOTA mora biti zasnovana tako, da jo je mogoče prenašati in skladiščiti, posamezni šifrirni ključi oz. notranji podatki se ob tem ne smejo spremeniti ali okvariti.

Zaščita ohišja in varnostno pečenje

8. Nadzorna enota mora biti zasnovana tako, da je ni mogoče odpreti. Struktura nadzorne enote mora biti takšna, da fizični dostop in poskusi odpiranja na njej pustijo sledi, ki so vidne s prostim očesom.
9. Nadzorna enota mora biti varnostno zapečaten z zaščitno oznako, ki prenese temperaturne pogoje med -30 °C in +110 °C. Zaščitna oznaka mora biti taka, da odprtje oziroma nedovoljen poseg povzroči poškodbo, ki more biti vidna s prostim očesom.
10. Kontakt 3 mora biti varnostno zaščiteno z zaščitno oznako, ki prenese temperaturne pogoje med -30 °C in +110 °C. Zaščitna oznaka mora biti taka, da odprtje oziroma nedovoljen poseg povzroči poškodbo, ki more biti vidna s prostim očesom.

Označevanje in identifikacija

11. Na ohišju nadzorne enote mora biti oznaka s serijsko številko iz 3.točke11.poglavja.

Zahteve glede delovne zmogljivosti in zanesljivosti

Neprekinjeno delovanje in delovna zmogljivost

12. Nadzorna enota mora biti zasnovana tako, da šifriranje in shranjevanje kontrolnih podatkov dokonča, tudi ob izpadu napajanja.
13. Nadzorna enota mora hraniti podatke vsaj 12 let tudi, če ni priključena na napajanje.
14. Ura nadzorne enote mora delovati vsaj 12 let tudi, če ni priključena na napajanje.
15. Življenjska doba nadzorne enote mora znašati vsaj 12 let.
16. Pomnilnik, ki služi shranjevanju kontrolnih podatkov, mora biti takšne kapacitete, da lahko zagotavlja shranjevanje kontrolnih podatkov za obdobje vsaj 10 let.

17. Pri tiskanju računov, na nadzorni enoti ne sme prihajati do časovnih zamikov ali zastojev, ki bi jih uporabnik lahko zaznal oz. ki bi vplivali na uporabnikovo delovno okolje.

Uporabniški vmesnik

18. Nadzorna enota mora dati signal, ki kaže na pravilnost oz. nepravilnost njenega delovanja.
19. Ko je kopiranje kontrolnih podatkov na zunanji pomnilnik končano, mora nadzorna enota dati ustrezen signal.
- Če med kopiranjem pride do napake, mora nadzorna enota prav tako dati signal.

Ura delovne zmogljivosti

20. Ura nadzorne enote, ne sme odstopati več kot ± 5 minut na leto pri sobni temperaturi ($+20^{\circ}\text{C}$).

Fizična trpežnost

21. Nadzorna enota mora izpolnjevati vsaj zahteve iz IEC 721-3-7, razdelek 7. Prenesti mora padec teže $< 1\text{kg}$ v kategoriji 7M2.

Temperatura

22. Nadzorna enota mora prenesti razmere delovnega okolja, za katerega je bila izdelana. Minimalna temperaturna razlika delovnega okolja je od $+5^{\circ}\text{C}$ do $+40^{\circ}\text{C}$.

Vlažnost zraka

Nadzorna enota mora biti izdelana tako, da prenese relativno vlažnost zraka v vrednosti od 10-85 %, Pri tem kondenz ne sme poškodovati nadzorne enote.

23. *EMC (elektromagnetna odpornost in sevanje)*
24. Nadzorna enota mora izpolnjevati zahteve glede odpornosti, ki je določena s SIST-EN 55024, in odpornosti na elektromagnetne motnje. Prav tako mora prenesti vplive orodja za razmagnetenje, ki se uporablja v delovnem okolju nadzorne enote.
25. Nadzorna enota mora izpolnjevati zahteve glede sevanja kategorije B, ki je določena s SIST-EN 55022, in mejnih vrednosti z ozirom na radijske motnje.

Električna varnost

26. Nadzorna enota mora izpolnjevati zahteve glede električne varnosti, določene s SIST-EN 60950-1.

Delovno okolje

27. Nadzorna enota mora vsebovati napis, s pogoji delovnega okolja. Napis obsega najmanj specifikacije, določene z zahtevami v točkah 20-26.

13) poglavje: Proizvodnja, testiranje in dokumentacija

Izdelava – proizvodnja nadzornih enot

Namestitve ure

1. Ura in datum nadzorne enote mora biti nastavljena po centralnem evropskem času. Ura mora biti nastavljena, preden se nadzorna enota zapečati in namesti zaščitni pokrov.

Serijska številka in šifrirni ključ

2. Serijska številka mora biti nastavljena in shranjena, preden se nadzorna enota zapečati – namesti zaščitni pokrov.
3. Posamezni šifrirni ključ mora biti nastavljen in shranjen v nadzorni enoti, preden se nadzorna enota zapečati – namesti zaščitni pokrov.
4. Glavni ključ DURS ne sme biti shranjen v nadzorni enoti.

Skladnost

5. Izdelana nadzorna enota mora ustrezati certificirani različici izdelka.

Testiranje in testna dokumentacija

6. Vsak tip nadzorne enote mora biti ustrezno certificiran. S certifikatom se potrdi, da nadzorna enota izpolnjuje zahteve tega predpisa.,
Postopek ugotavljanja skladnosti mora pokrivati:
 - a. Preskušanje funkcij, določenih v poglavjih od 4 do 11 tega pravilnika.
 - b. Preskušanja, s katerim se zagotovi skladnost z zahtevami glede varnosti, zmogljivosti, zanesljivosti in delovnega okolja, ki so določena v 12. poglavju tega pravilnika.
7. Testna dokumentacija mora biti na voljo za namene ugotavljanja skladnosti. Testna dokumentacija mora vsebovati opise testnih postopkov, testiranj in delovnega okolja, kot je določeno v 27. točki v poglavju 12. Dokumentacija mora biti na zahtevo razpoložljiva DURS.

Dokumentacija nadzorne enote

8. Podrobna dokumentacija mora biti na voljo za programsko in strojno opremo nadzorne enote, vključno s funkcionalnimi opisi in opisi delovnega okolja. Dokumentacija mora biti na zahtevo razpoložljiva DURS.
9. Na voljo mora biti dokumentacija, z navodili za namestitvev nadzorne enote, ki pokriva glede navodil in napotkov za namestitvev nadzorne enote.
10. Uporabniški priročnik mora biti na voljo ter pokrivati vse funkcije nadzorne enote. Uporabniški priročnik mora biti napisan v slovenskem jeziku in priložen vsaki nadzorni enoti.
11. Proizvajalec mora voditi evidenco proizvedenih nadzornih enot, ki vsebuje podatke o datumu proizvodnje, serijsko številko in identiteto uporabljenih glavnih ključev za vsako nadzorno enoto. Proizvajalec mora na zahtevo DURS zagotoviti informacije iz evidence.

14) poglavje: Ugotavljanje skladnosti nadzornih enot (certificiranje)

1. Zakon o davčnih blagajnah nalaga ugotavljanje skladnosti (certificiranje) Uradu RS za meroslovje ali drugemu priglašnemu organu za to področje.
2. Osnova za certificiranje drugih priglašeni organov je SIST-EN 45011 Splošnimi zahtevami za organe, odgovorne za sisteme certifikacije izdelkov.
3. Za vsak model nadzorne enote je potrebno ugotoviti skladnost.
4. Ugotavljanje skladnosti vključuje testiranje funkcij, varnosti, delovne zmogljivosti, zanesljivosti in delovnega okolja, skupaj z zahtevami, ki veljajo za proizvodnjo, kot je predstavljeno s temi predpisi. Dokument, ki bo služil kot razlaga zahtev, ki veljajo za programsko opremo je WELMEC 7.2, za nadzorno enoto je potrebno upoštevati stopnjo tveganja D.

5. V specifikacijah morajo biti navedena delovna okolja, za delo v katerih so nastavljene različne nadzorne enote. Predstavljen mora biti vsaj en tip delovnega okolja. Certifikacija mora biti izvedena ob upoštevanju modela in danega delovnega okolja.
6. Certifikacijo lahko izvede tudi organ iz druge države članice Evropske unije, Turčije ali Evropskega gospodarskega prostora, ob pogoju, da ta organ izpolnjuje zahteve, določene s standardom SIST-EN 45011:1998 (smernice ISO/IEC 65:1996), in da ga je za nalogo pooblastil akreditacijski organ, ki izpolnjuje zahteve standarda SIST-EN ISO/IEC 17011:2005, ali akreditacijski organ iz države članice Evropske unije, Turčije ali Evropskega gospodarskega prostora, ki v nasprotnem primeru nudi ustrezna jamstva v zadevah, ki se nanašajo na tehnično in strokovno usposobljenost, skupaj z jamstvom, da gre za neodvisni organ.

Razvoj in proizvodnja nadzornih enot

7. Proizvajalec mora pregledati kodo, vključeno v programsko opremo nadzorne enote s čimer zagotovi, da funkcionalnost programa ustreza temu pravilniku (analiza kode). Analiza kode mora biti dokumentirana.
8. Proizvajalec mora izvesti analizo občutljivosti nadzorne enote. Najdene šibke točke je potrebno analizirati in opraviti analizo vpliva. Uvesti je treba ustrezne varnostne ukrepe, s katerimi se zmanjša občutljivost programske opreme.
9. Proizvajalec mora izdati celovit (primarni) opis in podroben (sekundarni) opis, ki bosta uporabljena v analizi občutljivosti, kot je določeno v poglavju 8. Primarni opis mora vsebovati izčrpen opis načina delovanja nadzorne enote in tudi delovnega okolja ter varnostne funkcije. Sekundarni opis mora vsebovati podroben opis programske opreme, izvirne kode oz. kod in mehanizmov, ki izvajajo funkcije, določene s temi predpisi.
10. Proizvajalec mora izvesti varnostno testiranje, s katerim potrdi ukrepe, ki so izvedeni po končani analizi občutljivosti. Ukrepe je treba testirati in tako potrditi, da izvedene varnostne funkcije delujejo zanesljivo.

Proizvajalec mora zaključeno varnostno testiranje dokumentirati v obliki testnih primerkov in testnega okolja. Rezultati morajo biti ponovljivi.

Ocenjevanje

11. Za ocenjevanje varnostnega testiranja mora certifikacijski organ uporabiti mednarodne standarde ali sprejete regulatorne specifikacije. Uporabljene so lahko tudi proizvajalčeve lastne metode za ocenjevanje varnostnih testov, ob pogoju, da zagotavljajo najmanj enako stopnjo varnosti ocenjevanja.
12. Ocenjevanje varnostnih funkcij, ki ga izvede certifikacijski organ, mora obsegati vsaj:
 - zaščito posameznih šifrnih ključev v nadzorni enoti;
 - zaščito programske opreme nadzorne enote;
 - zaščito kontrolnih podatkov.
13. Analiza in testiranje varnostnih funkcij nadzorne enote, ki jih izvede certifikacijski organ, morata vsebovati vsaj:
 - da posameznih šifrnih ključev ni mogoče spremeniti ali brati z nadzorne enote;
 - da programske opreme nadzorne enote ni mogoče spreminjati;
 - da kontrolnih podatkov davčnega organa ni mogoče spreminjati ali izbrisati.
14. Certifikacijski organ mora preveriti sledljivost naslednjih dogodkov:
 - če so posamezni šifrirni ključi v nadzorni enoti izbrisani;
 - če je izbrisana programska oprema nadzorne enote;
 - če so bili kontrolni podatki davčnega organa spremenjeni ali izbrisani.
15. Certifikacijski organ mora oceniti analizo občutljivosti in varnostno testiranje, ki ju izvede proizvajalec, in, če je potrebno, izvesti lastno varnostno testiranje. Certifikacijski organ po

potrebi izvede preskus varnosti, s katerim identificira dodatne morebitne šibke točke nadzorne enote, ki s proizvajalčevim testom občutljivosti niso bile najdene.

16. Certifikacijski organ mora vsaj enkrat letno izvesti ocenjevanje (referenčno testiranje) nadzorne enote iz proizvajalčevega proizvodnega okolja. Referenčno testiranje mora obsegati vsaj najbolj kritične funkcije v nadzorni enoti, kot je bilo prikazano z eksperimentom. Referenčno testiranje mora temeljiti na dejstvih in se uporabiti na reprezentativnem izboru proizvodnje.
17. Certifikacijski organ mora oceniti proizvajalčevo analizo kode. Certifikacijski organ po potrebi izvede lastno analizo kode.

Pregled

18. Certifikacijski organ mora na začetku in vsaj enkrat letno opraviti pregled proizvajalčevega proizvodnega okolja. Pregled poteka na sami lokaciji.

Proizvodno okolje

Sistem vodenja

19. Proizvajalec mora dokumentirati običajne postopke v obliki sistema vodenja proizvodnega okolja, ki ustreza ISO 9001. Sistem vodenja mora nadalje ustrezati zahtevam, ki so določene v točkah od 20 do 36 tega poglavja. Sistem vodenja je treba stalno pregledovati in tako oceniti obstoječe zahteve ter tveganja.
20. Analiza tveganja mora zagotoviti osnovo za proizvajalčev sistem vodenja. Proizvajalec mora na začetku in vsaj enkrat letno izvesti analizo tveganja. Slednja mora biti zmeraj upoštevana kot osnova za prilagajanje proizvodnega okolja. Analize tveganja ni treba izvesti, če prilagoditev proizvodne okolja bistveno ne spremeni scenarija tveganja z ozirom na proizvodno okolje (varnost in kakovost).
21. Analiza tveganja mora obsegati:
 - ravnanje/vodenje šifrirnih ključev;
 - proizvodni postopek od razvoja do proizvodnje;
 - obstoječa tveganja za informacijsko varnost;
 - zaščitne ukrepe, potrebne za vzpostavitev ustreznih zaščitnih ukrepov za dostopanje do proizvodnega okolja za nadzorno enoto.Dostopanje se nanaša na dostop, ki je bistvenega pomena za kakovost in varnost nadzorne enote (zanesljivost).
22. Proizvajalec bo te zaščitne ukrepe upošteval z ozirom na proizvodno okolje, za katere se glede na posamezni analizo tveganja zdi potrebno ohranjati ustrezno zaščito dostopanja, ki je povezano z nadzorno enoto.
Proizvajalec mora izvesti potrebne zaščitne ukrepe ter ukrepe, ki nudijo zaščito pred preostalimi oblikami tveganja.
Proizvajalec mora nova in preostala tveganja obravnavati tako, da delovno okolje zadovoljivo pregleda.
23. Proizvajalec mora jasno opredeliti porazdelitev odgovornosti za informacijsko varnost v njihovem proizvodnem okolju, kot tudi porazdeliti omenjeno odgovornosti glede na vloge. Jasno mora opredeliti predvsem odgovornosti za ravnanje s sistemom vodenja, glavnim ključem DURS in posameznimi šifrirnimi ključi. Za vsako vlogo mora biti naveden profil tveganja.
24. Proizvajalec mora zagotoviti, da opredeljene vloge opravljajo ustrezno usposobljene osebe, ki so primerne za svoje vloge in ki razumejo svojo odgovornost za vlogo, ki jim je bila dodeljena.
25. Proizvajalec mora pripraviti običajne postopke za ravnanje/vodenje in poročanje o varnostnih incidentih v svojem proizvodnem okolju. Rezultati vodenja incidentov naj bodo uporabljeni za obvladovanje tveganja.
26. Podatki, ki so temeljnega pomena za delovanje ter sistemi za razvoj in proizvodnjo nadzorne enote morajo biti z varnostnim preverjanjem pristnosti in sledljivostjo na posameznem nivoju zaščiteni pred nepooblaščenim dostopanjem. Proizvajalec mora zagotoviti, da ima vsak

uporabnik omejene možnosti dostopanja. Možnosti dostopanja morajo temeljiti na avtorizaciji, področju odgovornosti in dodeljeni vlogi.

Za zagotavljanje sledljivosti je treba zbrati in shraniti potrebne informacije. Zbiranje potrebnih informacij in podatkov mora obsegati najmanj posodobitev programske opreme in izmenjavo glavnega ključa. Informacijo je treba varno shraniti, in sicer za toliko časa kot certifikacijski organ meni, da je potrebno.

Proizvajalec mora redno analizirati zbrane informacije, namen tega pa je zagotoviti, da ne prihaja do nepooblaščenega dostopanja ali uporabe podatkov oz. sistema.

27. Proizvajalec mora za vodenje vseh sprememb uporabiti običajne postopke, s katerimi zagotovi, da proizvedena nadzorna enota ustreza nadzorni enoti, ocenjeni med postopkom certifikacije.

Za vodenje sprememb morajo biti na voljo običajni postopki, ki se nanašajo na posodabljanje programske opreme v nadzorni enoti in posodabljanje vse delovne programske opreme v proizvodnem postopku.

28. Proizvajalec mora imeti postopke za zagotavljanje informacijske varnosti v proizvodnem okolju.

Učinki postopkov se preverijo z zunanjimi pregledi. Ustreznost postopkov se preverjana redno.

Glavni ključ DURS

29. Proizvajalec bo s glavni ključem DURS v vsej življenjski dobi omenjenega ključa ravnal varno in skrbno.

Proizvajalec bo glavni ključ DURS v svojem proizvodnem okolju shranil in uporabljal na način, ki bo karseda zmanjšal tveganje, da bo ključ poškodovan ali kakorkoli ogrožen.

30. Proizvajalec mora zagotoviti, da bo vsakršna uporaba glavnega ključa DURS opravljena v prisotnosti vsaj dveh proizvajalčevih zaposlenih.

Proizvajalec mora zbrati in za namene nadzorovanja DURS zagotoviti informacije, ki se nanašajo na sledljivost enote/posamezne stopnje z ozirom na uporabo glavnih ključev.

31. Proizvajalec v primeru suma ali ugotovitve, da je glavni ključ poškodovan ali odtujen, o tem nemudoma obvesti certifikacijski organ in DURS. Certifikacijski organ in DURS morata biti obveščena tudi o razlogu za tak dogodek. Poškodovan ali odtujen glavni ključ je treba nemudoma uničiti in se ga ne sme več uporabiti za generiranje posameznih šifirnih ključev. Kopiranje glavnega ključa DURS je lahko opravljeno samo v zavarovanem proizvodnem okolju in samo do mere, do katere je to potrebno. S kopijami glavnega ključa je treba ravnati kot z originalom. Kopije glavnega ključa, ki so potrebne za shranjevanje in posredovanje, je treba nemudoma uničiti, in sicer tako, da jih ni več mogoče obnoviti.

32. Proizvajalec mora glavni ključ DURS uničiti, ko ni več veljaven oz. če DURS zahteva, da se ključ uniči. Ko je proizvodnja kontrolnih enot ustavljena, mora proizvajalec uničiti vse glavne ključke.

Uničenje mora biti izvedeno nemudoma in na način, da glavnega ključa ni več mogoče obnoviti.

Posamezni šifirni ključi

33. Proizvajalec s posameznimi ključi, ki jih ustvari in uporablja v proizvodnem okolju, ravna tako, da je tveganje, da se ključ poškoduje, čim manjše.

Posameznih šifirnih ključev ni dovoljeno kopirati ali shranjevati zunaj nadzorne enote, potem ko je nadzorna enota že bila proizvedena.

Kopije posameznih šifrnih ključev, ki so bili ustvarjeni za shranjevanje in posredovanje oz. v proizvodnem postopku, je treba nemudoma uničiti, in sicer tako, da jih ni več mogoče obnoviti.

34. Proizvajalec v primeru suma ali ugotovitve, da je kak preostali glavni ključ v nadzorni enoti poškodovan, o tem nemudoma obvesti certifikacijski organ in DURS. Certifikacijski organ in DURS morata biti obveščena tudi o razlogu za tak dogodek.
35. Proizvajalec posamezne šifrne ključke ustvari samo za nadzorne enote, ki izpolnjujejo zahteve, določene s temi navodili. Vse druge posamezne šifrne ključke mora proizvajalec nemudoma varno uničiti.

Certifikat

36. Posamezni certifikat je lahko veljaven največ pet let.
37. Preden je nadzorna enota dana v promet v Republiki Sloveniji, mora proizvajalec informacije o oznaki certifikata nadzorne enote predati DURS.
38. Organ za ugotavljanje skladnosti bo razveljavil certifikat:
 - če proizvajalec ni zadostil vsem določbam v teh predpisih;
 - če proizvajalec poškoduje ali zlorabi glavni ključ DURS;
 - če je proizvajalec na kakršen koli drug način storil nekaj, kar nakazuje, da nadzorna enota ne more biti odobrena za certifikacijo oz. v primeru ponovne certifikacije ne more biti odobrena.

Certifikacijski organ mora prav tako oceniti, če so z ozirom na proizvajalca potrebni dodatni ukrepi.

Če certifikacijski organ certifikat razveljavi, mora o tem in o razlogih zanj nemudoma obvestiti DURS.

39. Certifikacijski organ mora osnovati kriterije, ki določajo, kdaj je certifikacijo mogoče obnoviti. Kriteriji morajo vsebovati najmanj bistvene spremembe na kontrolni enoti in bistvene spremembe za proizvodno okolje.

15) poglavje: Dodatne zahteve za nadzorne enote

16) poglavje: prenos podatkov iz nadzorne enote na strežnik DURS

Specifične zahteve, ki opredeljuje prenos podatkov iz nadzornih enot Davčni upravi Republike Slovenije

PRAVILNIK O ZAHTEVAH ZA REGISTRARSKE BLAGAJNE

Splošno

1. člen

Ta pravilnik vsebuje določbe o zahtevah za registrarske blagajne za potrebe izvajanja Zakona o davčnih blagajnah.

Definicije

2. člen

- (1) Račun tipa »normalen« pomeni račun, katerega mora zavezanec izdati kupcu v skladu z Zakonom o davčnih blagajnah.
- (2) Račun tipa »preizkus« v tem pravilniku pomeni stiskani račun, ki vsebuje podatke, podobne računu tipa »normalen«, vendar je namenjen le za potrebe testiranja.
- (3) Račun tipa »predračun – proforma« v tem pravilniku pomeni natisnjen račun, ki vsebuje podatke podobne računu tipa »normalen«, vendar ne predstavlja dokazila o plačilu.
- (4) »Račun za vračilo« v tem pravilniku pomeni blagajniške izpiske s podatki o tem, da so na prejšnjem računu navedeni napačni podatki ali podatki o povračilu za vrnjeni izdelek ali storitve ali o popustu zanje.
- (5) »Kreditni nakup« v tem pravilniku pomeni registracijo prodaje, ki v času prodaje ni bila poravnana z gotovino.
- (6) »Plačilna sredstva« v tem pravilniku pomenijo gotovino, plačilne kartice, kreditne kartice, darilne bone, bone za prehrano in podobno.
- (7) »Plačilo z debetno kartico« se v tem pravilniku obravnava enako kot gotovinska plačila.

3. člen

(uporaba blagajne)

Uporaba blagajne pomeni poleg registracije prodaje tudi tiskanje kopij računov, predračunov in računov tipa »preizkus«. Spremembe cen, popravki, odprtje blagajne brez registracije, priprava poročil in podobno prav tako pomeni uporabo blagajne.

4. člen

(registracija prometa)

Registracija prometa se nanaša na podatke o prodaji ter drugo uporabo, ki je bila obdelana z blagajno, katere podatke je mogoče vključiti v dnevno poročilo Z.

5. člen

(predal za denar)

Predal za denar je prostor za shranjevanje plačilnih sredstev, ki so bila registrirana v blagajni. Predal za denar je lahko samostojni ali integriran del blagajne.

6. člen

- (1) Skupna vsota prodaje pomeni zbrane seštete zneske prodaje, brez upoštevanja vračil in drugih registracij, ki znižajo prodajo.
- (2) Skupna vsota vračil pomeni absolutno vrednost zbranih seštetih zneskov vračilnih postavk. Vračilne postavke se nanašajo na negativne postavke in druge registracije, ki znižajo prodajo.
- (3) Skupna neto vsota pomeni skupno vsoto prodaje brez skupne vsote vračil.

Zahteve za blagajne

Splošne zahteve

7. člen

Registrska blagajna mora biti opremljena s programsko opremo, ki zagotavlja izvajanje funkcij, določenih z ZDB in s tem pravilnikom.

8. člen

- (1) Registrska blagajna mora imeti funkcijo tiskanja računov in poročil na podlagi blagajniških registracij za dnevno prodajo, obračun dnevne prodaje (dnevno poročilo Z) in obračun od zadnjega dnevnega obračuna prodaje (dnevno poročilo X).
- (2) Račun, dnevno poročilo Z in dnevno poročilo X morajo izpolnjevati zahteve tega pravilnika.
- (3) Račun se nanaša na račun, ki se mora izpisati in izdati stranki v skladu z ZDB.

9. člen

- (1) Vsaka registrska blagajna mora biti opremljena z oznako modela in serijsko številko.
- (2) Serijska številka mora omogočiti identifikacijo registrske blagajne in proizvajalca.

10. člen

- (1) Programska oprema registrske blagajne mora vključevati številko različice.
- (2) Številka različice mora biti unikatna oznaka različice programske opreme, ki se spremeni z vsako spremembo v programski opremi.

11. člen

Registrska blagajna ne sme biti priključena na ali imeti vgrajene opreme ali programske opreme, ki bi vplivala na funkcije, navedene v teh predpisih.

12. člen

V programski opremi registrske blagajne mora biti mogoče najti številko različice blagajniške programske opreme in naziv izdajatelja programa.

13. člen

- (1) Vsaka registracijska naprava za gotovinska plačila mora vsebovati ločeno registrsko blagajno.
- (2) Registrska blagajna lahko zabeleži prodajo le v primeru, če je priklopljena delujoča nadzorna enota in če ta lahko generira validacijsko (potrditveno) kodo kot je določeno za delovanje nadzorne enote v pravilniku o zahtevah za nadzorne enote.

Izvzetje iz postopka ugotavljanja skladnosti

14. člen

- (1) Registrske blagajne so izvzete iz postopka certificiranja (ugotavljanja skladnosti).
- (2) Namesto certificiranja, proizvajalec registrskih blagajn poda pisno izjavo (deklaracijo), da blagajna izpolnjuje zahteve tega pravilnika.
- (3) Izvzetje iz prvega odstavka ne velja za nadzorne enote.
- (4) Nadzorna enota mora biti v vsakem primeru certificirana, tudi če je blagajna drugače izvzeta iz postopka ugotavljanja skladnosti.
- (5) Certifikacijske zahteve za nadzorne enote so določene v pravilniku o zahtevah za nadzorne enote.

Dokumentacija funkcij registrske blagajne

15. člen

(funkcionalnosti registrske blagajne)

- (1) Programska oprema registrske blagajne ne sme imeti nobenih dodatnih funkcij razen tistih, ki so navedene v dokumentaciji registrske blagajne.
- (2) Dokumentacija mora biti v slovenskem jeziku in priložena registrski blagajni pri dobavi registrske blagajne.

Kontrolni trak in dnevniški pomnilnik

16. člen

(nadzorni trak registrske blagajne)

- (1) Prodajo in druga poročila registrske blagajne je potrebno registrirati v papirni (kontrolni trak) ali elektronski obliki (dnevniški pomnilnik).
- (2) Registracija mora v skladu s prvim odstavkom tega člena vključevati vse podatke, ki bodo navedeni na računih ter dnevnih poročilih Z in X.

17. člen

(nadzorni trak registrske blagajne)

- (1) Če ima registrska blagajna funkcijo izračuna cene na podlagi cenika za blago ali storitve, mora omogočati tudi dostop do teh podatkov.
- (2) Kontrolni trak in dnevniški pomnilnik morata prikazovati čas spremembe podatkov o ceni.

Obvezne funkcije

18. člen

Registrska blagajna mora imeti možnost registracije začetnega stanja.

19. člen

Registrska blagajna mora imeti možnost registracije plačil z različnimi plačilnimi sredstvi.

20. člen

(uporaba registrske blagajne s strani več zavezancev)

- (1) Če registrsko blagajno uporablja več zavezancev hkrati, mora biti zagotovljeno, da je nedvomno jasno, kateri zavezanec jo trenutno uporablja.
- (2) Različni zavezanci jo lahko uporabljajo le, če registrska blagajna zanesljivo zagotavlja podatke o ločeni uporabi.
- (3) Enako velja v primeru, če zavezanec uporablja registrsko blagajno za različne dejavnosti (tudi tiste, za katere zavezanci niso dolžni izstavljeti računov preko davčnih blagajn, v skladu z določbami o izjemah uporabe).

21. člen

Registrska blagajna mora omogočati pridobitev trenutnih podatkov o programskih nastavitvah in nastavitvah, ki izpolnjujejo zahteve po obdelavi zgodovine.

22. člen

(nepravi računi)

- (1) Če ima blagajna funkcije tiskanja kopije računa, preizkusa (testnega računa) ali predračuna, morajo biti te jasno označene z besedami »kopija«, »preizkus« ali »predračun«.
- (2) Možnost, ki bi omogočala spremembo identifikacijskega besedila, ni dovoljena; biti mora vsaj dvakrat večja od besedila zneska.

Nedovoljene lastnosti

23. člen

Registrska blagajna ne sme vsebovati funkcij, ki bi omogočale uporabniku odstraniti, spremeniti ali dodajati podatke registracijam, ki so bile že izvedene.

24. člen

Registrska blagajna ne sme biti narejena tako, da bi bilo mogoče registrirati prodajni znesek brez sočasnega tiskanja računa.

25. člen

Registrska blagajna ne sme omogočati tiskanja več kot ene kopije računa.

26. člen

Registrska blagajna ne sme imeti funkcije, ki bi omogočala spremembo programiranega besedila na izdelkih in storitvah ob registraciji.

Omrežja

27. člen (omrežje)

Če je registrska blagajna del omrežja z drugimi registrskimi blagajnami, morajo biti podatki o registraciji prometa po posameznih registrskih blagajnah shranjeni ločeno.

Podatki na poročilih

28. člen (dnevno poročilo X)

Dnevno poročilo X mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- ime oz. firmo zavezanca in njegovo davčno številko;
- datum in čas;
- podatek o tem, da gre za dnevno poročilo X;
- oznako blagajnika;
- skupni znesek prodaje (seštevek prodajnih zneskov);
- skupni znesek prodaje za različne glavne skupine, če se slednje uporabljajo;
- znesek DDV po različnih davčnih stopnjah;
- začetno stanje blagajne;
- število prodanih izdelkov;
- število prodanih storitev;
- število računov;
- število vnosov, kjer prodaja ni bila izvedena;
- število kopij računov z zneski;
- število testnih registracij (vnosov) z zneski;
- skupni znesek prodaj glede na različne načine plačila;
- število vračil z zneski;
- popuste;
- druge registracije, ki znižujejo skupni dnevni znesek prodaj in posledični skupni znesek;
- število nedokončanih prodaj;
- skupno vsoto prodaje;
- skupno vsoto vračil in
- skupno neto vsoto.

29. člen

(dnevno poročilo Z)

Dnevno poročilo Z mora vsebovati najmanj naslednje podatke:

- ime oz. firmo zavezanca in njegovo davčno številko;
- datum in čas;
- zaporedno številko;
- navedbo da gre za dnevno poročilo Z;
- navedbo blagajnika;
- skupni znesek prodaje;
- skupni znesek prodaje po posameznih skupin prodajnih artiklov oz. storitev, če se uporabljajo skupine;
- znesek DDV po različnih davčnih stopnjah;
- začetno stanje blagajne;
- število prodanih proizvodov;
- število prodanih storitev;
- število računov;
- število vnosov, kjer prodaja ni bila izvedena;
- število kopij računov in pripadajočih zneskov;
- število testnih registracij (vnosov) in pripadajočih zneskov;
- skupni znesek prodaj glede na različne načine plačila;
- število vračil in pripadajočih zneskov;
- popuste;
- druge registracije, ki znižujejo skupni dnevni znesek prodaj in posledični skupni znesek;;
- število nedokončanih prodajnih transakcij;
- skupno vsoto prodaje;
- skupno vsoto vračil in
- skupno neto vsoto.

Nadzorna enota

30. člen

(posredovanje podatkov v nadzorno enoto)

- (1) Registrska blagajna mora imeti možnost pošiljanja podatkov o računu nadzorni enoti, ki jih ta potrebuje za sestavo takšnih nadzornih podatkov o izdanem računu, v skladu z zahtevami iz Pravilnika o zahtevah za nadzorne enote.
- (2) Zneski morajo biti navedeni v evrih.

Izjava – deklaracija proizvajalca

31. člen

(proizvajalčeva deklaracija)

- (1) Vsak tip registrske blagajne oziroma različica programske opreme (programska oprema, ki nudi funkcije registrske blagajne) mora imeti proizvajalčevo deklaracijo.
- (2) Deklaracija mora vsebovati izjavo, da je bil ta tip registrske blagajne oziroma programske opreme preizkušen.
- (3) Način preizkušanja in rezultati morajo biti dokumentirani v preizkusnem poročilu.
- (4) Deklaracija proizvajalca mora navesti, da je registrska blagajna skladna s tem predpisom.

32. člen

Deklaracija proizvajalca mora iti vključena v dokumentacijo registrske blagajne ali programske opreme.

33. člen

Deklaracijo in poročilo o preizkusu, ki dokazujejo skladnost registrske blagajne s tem predpisom, je potrebno poslati Davčni upravi najkasneje dva tedna pred dnevom, ko se registrska blagajna ali programska oprema pojavi na trgu v Republiki Sloveniji.

PRAVILNIK **o uporabi davčnih blagajn**

I. poglavje

Davčna blagajna

1. člen

Ta pravilnik podrobneje ureja izvajanje Zakona o davčnih blagajnah (Uradni list RS, št. _____, v nadaljevanju: ZDB) in uporabo davčnih blagajn.

Definicije

2. člen

(definicije)

- (1) »Davčna blagajna« je naprava, sestavljena iz registrske blagajne in nadzorne enote ter izpolnjuje tehnične pogoje za oba sestavna dela. Registrska blagajna in nadzorna enota sta povezana tako, da so izpolnjeni pogoji iz ZDB in tega pravilnika.
- (2) »Zavezanci« so pravne ali fizične osebe, ki opravljajo dejavnost prodaje blaga ali storitev na ozemlju Slovenije za gotovinsko plačilo.
- (3) »Račun« se v tem pravilniku nanaša na račun, ki ga je treba v skladu z Zakonom o davčnih blagajnah natisniti in izdati stranki.
- (4) »Plačilna sredstva« se v tem pravilniku nanaša na gotovino, plačilne kartice, kreditne kartice, darilne bone, bone za prehrano in podobno.
- (5) »Dnevno poročilo Z« se v tem pravilniku nanaša na povzetek registracij davčne blagajne, ki je primeren za obračun dnevne prodaje.
- (6) »Dnevno poročilo X« se v tem pravilniku nanaša na povzetek blagajniških registracij od zaključka prejšnjega dnevnega poročila X.

3. člen

Davčne blagajne ne smejo vsebovati nobene programske ali strojne opreme, ki bi lahko vplivala na funkcije, opredeljene v ZDB ali tem pravilniku, v zvezi z zahtevami za davčne blagajne ali nadzorne enote.

Registrska blagajna in nadzorna enota

4. člen

(registrska blagajna in nadzorna enota)

- (1) Davčna blagajna se lahko uporablja le, če izpolnjuje predpisane tehnične zahteve. Registrska blagajna se lahko uporablja, če je njen proizvajalec potrdil, da izpolnjuje predpisane tehnične zahteve. Nadzorna enota se lahko uporablja, če je njeno skladnost s predpisanimi tehničnimi zahtevami potrdil Urad za meroslovje.

5. člen

- (1) Nadzorna enota se lahko uporablja le pod pogoji in na način, določen v proizvajalčevi deklaraciji.
- (2) Davčna blagajna se lahko uporablja le, če ima nadzorna enota zmogljivost pomnjenja za najmanj deset let.
- (3) Nadzorno enoto lahko namesti le njen proizvajalec, njegov generalni zastopnik ali monter, ki ga pooblasti generalni zastopnik.

6. člen

(tipi nadzornih enot)

- (1) Različni tipi nadzornih enot so opisani v pravilniku za nadzorne enote.
- (2) Če registrska blagajna ni opremljena z vhodom za sprejem podatkov z nadzorne enote, potem je potrebno uporabiti nadzorno enoto tipa »B«.
- (3) Nadzorna enota tipa »B« mora biti nameščen med registrsko blagajno in tiskalnikom.

7. člen

(prijava davčne blagajne)

- (1) Zavezanec mora, če želi uporabljati davčno blagajno, še pred začetkom uporabe, to prijaviti pristojnemu davčnemu organu.
- (2) Po prijavi davčne blagajne davčnemu organu, slednji nemudoma posreduje zavezancu nalepko z identifikacijskimi številkami za vsako registrsko blagajno in nadzorno enoto, ki jo zajema registracija.
- (3) Zavezanec mora nalepko nemudoma namestiti na vidno in varno mesto registrske blagajne in nadzorne enote.
- (4) Iz identifikacijske številke mora biti nedvomno razvidno, da se nanašata na isto davčno blagajno.
- (5) Davčna blagajna se lahko uporablja le, če sta registrska blagajna in nadzorna enota označena z nalepko iz prejšnjega odstavka. Ne glede na to se lahko davčna blagajna uporablja tudi v času od prijave davčne blagajne davčnemu organu do prejema nalepke z identifikacijsko številko s strani davčnega organa.

8. člen

(označba blagajnika)

- (1) Zavezanec je dolžan za vsako davčno blagajno zagotoviti enolično označbo blagajnika.
- (2) Ta označba mora biti navedena na izdanih računih ter dnevnih poročilih Z in X.

9. člen

(ura)

Davčna blagajna mora imeti uro, ki mora biti nastavljena glede na čas, ki se uporablja v Republiki Sloveniji ter usklajena s poletnim in zimskim časom.

10. člen

(izpis elektronskega dnevnika)

- (1) Elektronski dnevnik je registracija tekočega prometa v elektronski obliki.
- (2) Zavezanec mora zagotoviti izpis elektronskega dnevnika na mestu prodaje.

11. člen

(skupna raba davčne blagajne z drugim zavezancem)

- (1) Zavezanec lahko deli davčno blagajno z drugim zavezancem, če davčna blagajna omogoča varno registracijo več zavezancev hkrati.
- (1) Prijavo davčnemu organu v takem primeru opravi vsak zavezanec posebej
- (2) V primeru iz prvega odstavka tega člena se uporabi nadzorna enota tipa C, kot je opredeljen v pravilniku za nadzorne enote.

12. člen

- (1) Davčna blagajna mora biti opremljena s predalom za hrambo prejetih plačilnih sredstev.
- (2) Predal je lahko ločen ali pa sestavni del davčne blagajne.
- (3) V primeru davčne blagajne tipa C se plačilna sredstva zavezancev ne smejo mešati med seboj.

13. člen

(omrežja)

- (1) Če je davčna blagajna del omrežja, ki ga sestavlja več davčnih blagajn, mora biti vsaka davčna blagajna prijavljena posebej.
- (2) Davčne blagajne, ki so del omrežja, so lahko priključene na nadzorne enote tipa A ali C, kot je opredeljen v pravilniku za nadzorne enote.

14. člen

(testni program)

- (1) Davčna blagajna ima lahko testni program samo, če je slednje razvidno iz dokumentacije davčne blagajne in če je uporaba testnega programa registrirana v davčni blagajni.
- (2) Uporaba testnega programa je dopustna le, če so izpolnjeni pogoji tega pravilnika o jasni označitvi računa, da gre za testni račun/račun tipa preizkus.

Uporaba davčnih blagajn

15. člen

(uporaba davčnih blagajn)

- (1) Zavezanec lahko opravlja prodajo blaga in storitev le, če vsaj ena davčna blagajna pravilno deluje.
- (2) Če davčna blagajna ne deluje pravilno, je dolžan o tem nemudoma obvestiti davčni organ.
- (3) V času nedelovanja ali nepravilnega delovanja davčne blagajne lahko zavezanec opravlja promet preko drugih davčnih blagajn, če z drugimi davčni blagajnami ne razpolaga, pa lahko izjemoma posluje tudi z nepravilno delujočo davčno blagajno, o čemer mora po zaključku dneva sestaviti dnevno poročilo in ga posredovati pristojnemu davčnemu organu.

16. člen

(začetni denarni znesek v davčni blagajni)

Z začetkom delovnega dne je potrebno registrirati začetno stanje denarnih sredstev v blagajni

17. člen

(dnevno poročilo)

Za vsako davčno blagajno je potrebno ob zaključku dneva sestaviti dnevno poročilo Z, ki mora vsebovati najmanj podatke kot jih zahteva Pravilnik o zahtevah za registrske blagajne.

18. člen

(zapisnik o dvigu plačilnih sredstev iz davčne blagajne)

- (1) V primeru začasnega dviga gotovine ali drugih plačilnih sredstev iz davčne blagajne, je potrebno sestaviti zapisnik, ki mora vsebovati naslednje podatke:
 1. ime zavezanca
 2. identifikacijsko številko blagajnika
 3. datum in čas dviga
 4. dvignjeni znesek, ločen na gotovino in druga plačilna sredstva
 5. osebo, ki je dvignila plačilno sredstvo
- (2) Zapisniki o dvigu denarnih sredstev se morajo hraniti do konca delovnega dne in morajo biti shranjeni skupaj s plačilnimi sredstvi.

19. člen

(vračilo plačila)

- (1) Če je bil izdan račun za vračilo plačila, mora davčni zavezanec registrirati, na kaj se vračilo nanaša.

- (2) Če je bilo na računu navedeno nepravilno plačilno sredstvo, mora zavezanec izdati račun za vračilo plačila, ki to nedoslednost odpravlja in izdati račun s podatki o ustreznem plačilnem sredstvu.
- (3) Če blagajna nima funkcije, ki omogoča registracijo podatkov o vračilih, mora zavezanec namesto tega izdati kopijo računa, v katero morajo biti vključeni podatki o vračilu.

20. člen

(izdelki in skupine izdelkov)

Če zavezanec pri svoji prodaji blaga ločuje izdelke in skupine izdelkov, potem mora delitev ustrezati dejavnosti podjetja.

Podatki na računih in v poročilih

21. člen

(jezik)

Računi, dnevna poročila Z in X ter druga poročila morajo biti v slovenskem jeziku.

22. člen

(račun)

Minimalni podatki, ki jih mora vsebovati račun, so določeni v Pravilniku o zahtevah za registrske blagajne.

23. člen

(plačilo z bančno/plačilno kartico)

Terminal za bančne/plačilne kartice pomeni čitalec kartic, ki registrira zneske, ki bodo odtegnjeni na bančnem računu stranke, ter o tem postopku izda potrdilo.

24. člen

- (1) V primeru plačila s bančno/plačilno kartico (preko POS terminala), mora imeti papir za tiskanje odrezkov (slipov) predtiskano besedilo »ne šteje kot račun«.
- (2) Predtiskano besedilo ne sme biti več kot 60% svetlejše od besedila, ki določa znesek na slipu.
- (3) Besedilo mora ležati navpično na dveh različnih mestih, pri čemer lahko prvi zasede 25%, drugi pa 50% širine papirja.
- (4) Če je davčna blagajna povezana z POS terminalom tako, da je zagotovljeno dvosmerno komuniciranje z davčno blagajno, in če je račun in slip (odrezek) stiskan na istem tiskalniku, uporaba predtiskanega papirja iz prejšnjega odstavka ni potrebna.

Shranjevanje blagajn in nadzor

25. člen

(kraj in čas hrambe davčne blagajne)

- (1) Davčna blagajna oz. njeni sestavni deli se lahko hranijo le v Republiki Sloveniji.

26. člen

- (1) V primeru prodaje oz. odsvojitve davčne blagajne, mora prodajalec nadzorno enoto hraniti še najmanj tri leta.
- (2) Isto velja za nadzorno enoto, ki je bila zamenjana zaradi nedelovanja, napak ali iz kateregakoli drugega razloga.
- (3) O odsvojitvi mora zavezanec obvestiti davčni organ.

27. člen

(začetek uporabe)

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.